

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

ҲУҚУҚ
СОЛИҚЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ

2005 йил июлдан чиқа бошлаган

ҚОНУНЧИЛИКДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

ЯНГИ ҲУЖЖАТЛАРНИ ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

Тақдим этилаётган, шунингдек сўнги пайтда қабул қилинган бошқа ҳужжатларнинг тўлиқ матни билан norma.uz сайтида танишиб чиқишингиз мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2013 йил 7 октябрда «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш, шунингдек айрим қонун ҳужжатларини ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида»ги УРҚ-355-сон Қонун имзоланди. Мазкур Қонунга биноан:

• ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ КАФОЛАТЛАРИ КУЧАЙТИРИЛДИ

«Аҳолини иш билан таъминлаш тўғрисида»ги Қонунга киритилган ўзгартиришларга мувофиқ иш берувчи иш жойларининг белгиланган энг кам миқдори ҳисобидан иш жойларига ишга жойлаштириш учун Қонунда белгиланган тартибда маҳаллий меҳнат органлари ва бошқа органлар томонидан юбориладиган шахсларни ишга қабул қилиши шарт.

Ишга жойлаштириш бўйича қўшимча кафолатлардан фойдаланадиган аҳоли тоифасига қуйидагилар киритилади:

ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасаларини тамомлаган ёшлар, шунингдек олий ўқув юртинининг давлат грантлари асосида таълим олган битирувчилари;

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларидан муддатли ҳарбий хизматдан бўшатилганлар.

Ҳазони ижро этиш муассасаларидан озод қилинган ёки суд қарорига кўра тиббий йўсиндаги мажбурлов чораларига тортилган шахсларга, одам савдосидан жабрланганларга ва ҳоказоларга ишга жойлаштириш бўйича қўшимча кафолатларни таъминлайди.

Маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг ижтимоий ҳимояга муҳтож шахсларни ишга жойлаштириш учун иш жойларининг энг кам миқдорини яратишга доир қарорларини бажармаганлик учун, шунингдек аввал талабнома берилган, ўрта махсус, касб-хунар таълими ва олий таълим олган ёки касбга тайёрлашга, қайта тайёрлашга ва малакасини оширишга юборилган шахсларни ишга қабул қилиш рад этилган тақдирда, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг мансабдор шахслари маъмурий жавобгарликка тортилади.

Айтиб ўтилган ҳуқуқбузарликларга қўлланганидан айбдор мансабдор шахсларга солинадиган жарималар тартибдаги санкциялар Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига тегишли

қўшимчалар киритиш йўли билан белгиланди. Ҳуқуқбузарликлар биринчи марта ёки такрор содир этилганлигига қараб ЭКИХнинг 3 бараваридан 10 бараваригача миқдорда жарима солинади.

Қонунга аҳолини иш билан таъминлашга доир бошқа ўзгартиришлар ҳам киритилди.

• ЭНЕРГИЯДАН ОҚИЛОНА ФОЙДАЛАНМАГАНЛИК УЧУН МАНСАБДОР ШАХСЛАРНИНГ ЖАВОБГАРЛИГИ КУЧАЙТИРИЛДИ

Хусусан, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг электр ва иссиқлик энергиялари беҳуда сарфланганлиги учун жавобгарликни белгилловчи норма қўшимча қисм билан тўлдирилди, унга мувофиқ худди шундай ҳуқуқбузарлик такрор содир этилган тақдирда, энг кам иш ҳақининг 15 бараваридан 30 бараваригача миқдорда жарима солинади.

Шунингдек, «Энергиядан оқилон фойдаланиш тўғрисида»ги Қонунга ўзгартиришлар киритилиши билан энергия ҳосил қилиш ва уни сарфлаш соҳасидаги корхона ва ташкилотлар мансабдор шахсларининг жавобгарлиги кучайтирилди. Энди энергиядан оқилон фойдаланмаганлик учун ташкилотларнинг мансабдор шахслари шахсан жавобгарлик бўладилар. Илгари юридик шахсларга нисбатан қуйидаги ҳолатларда жазо чоралари қўлланилган:

энергиянинг сифат кўрсаткичлари бузилган;

энергиянинг бевосита нобудгарчилиги асбоблар ёрдамида ёки норматив усул билан аниқланган;

энергия жиҳатидан самарадорлик кўрсаткичлари норматив ҳужжатлар талабларига мос келмайдиган маҳсулот ишлаб чиқарилган;

энергия сарфланишини асбоб ёрдамида ҳисобга олиш бузилган;

сертификатлаштирилмаган энергетика асбоб-ускуналаридан, энергия таъминоти тармоқлари ва тизимларининг элементларидан фойдаланилган;

мавжуд иккиламчи энергия ресурсларидан фойдаланишининг белгиланган улуши таъминланмаган.

Бундан буён мазкур қоидабузарликлар

учун мансабдор шахслар маъмурий тартибда жавобгарликка тортилади, бироқ бу энергия ҳосил қилиш ва уни сарфлаш соҳасида шуғулланаётган юридик шахсларни ўзлари етказган зарарнинг ўрнини қоплаш мажбуриятдан озод этмайди.

«Стандартлаштириш тўғрисида»ги, «Маҳсулотлар ва хизматларни сертификатлаштириш тўғрисида» қонунларга ҳамда Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига тегишли ўзгартиришлар киритилди.

Чунончи, давлат инспекторларининг илгари текширилган маҳсулот стандартларининг мажбурий талабларига номувофиқ бўлган ҳолларда уни ишлаб чиқаришни тақиқлаш ёки реализация қилишни (етказиб беришни, сотишни), ундан фойдаланишни (уни ишлатишни) тўхтатиб қўйиш тўғрисидаги кўрсатмаларини бажармаганлик учун ҳўжалик фаолияти субъектларининг мансабдор шахслари ва яқка тартибдаги тадбиркорлар маъмурий жавобгарликка тортилади.

Тегишли кўрсатмаларни бажармаганлик учун жазо чоралари Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексда белгиланган. Мазкур ҳуқуқбузарликлар энг кам иш ҳақининг 2 бараваридан 3 бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади. Ҳуқуқбузарликни маъмурий жазо чораси қўлланилганидан кейин бир йил давомида такрор содир этиш энг кам иш ҳақининг 3 бараваридан 10 бараваригача миқдорда жарима солишга сабаб бўлади.

Мажбурий сертификатлаштирилиши лозим бўлган сертификатлаштирилмаган маҳсулотни реализация қилганлик учун иқтисодий санкциялар ҳам бекор қилинди. Мазкур ҳолатда тайёрловчининг (тадбиркорнинг) мансабдор шахслари ва яқка тартибдаги тадбиркор-тайёрловчилар маъмурий жавобгарликка тортилади. Бунда маъмурий жазо чораси қўлланилганлиги тайёрловчиларни (тадбиркорларни) мажбурий сертификатлаштиришни ўтказишдан озод қилмайди.

НОТАРИУС ФАОЛИЯТИДА АУДИО-, ВИДЕО- ВА СУРАТГА ОЛИШГА РУХСАТ ЭТИЛДИ

Адлия вазирининг буйруғи (АВ томонидан 30.09.2013 йилда 2090-7-сон билан рўйхатдан ўтказилган) билан Нотариуслар томонидан нотариал ҳаракатларни амалга ошириш тартиби тўғрисидаги

йўриқномага ўзгартириш ва қўшимчалар киритилди.

Биринчидан, ҳужжат билан нотариуслар томонидан нотариал ҳаракатларни амалга оширишда аудио, видео ва фото қурилмалардан фойдаланишлари мумкинлиги белгиланди. Бироқ нотариуслар уларга мурожаат қилган шахсларни бу ҳақда огоҳлантиришлари керак.

Иккинчидан, ипотека тўғрисидаги шартномани тасдиқлаш учун энди кадастр иши ва солиқ инспекциясидан маълумотнома талаб қилинмайди.

Нотариал ҳаракатларни амалга ошириш учун тўланган давлат божларини қайтариш бобида Йўриқнома нормалари Солиқ кодексига мувофиқлаштирилди. Чунончи, давлат божи нотариал ҳаракатларни амалга ошириш рад этилган вақтдагина эмас, балки ортиқча миқдорда тўланганда ҳам қайтарилади.

Бундан ташқари, Йўриқнома қоида билан тўлдирилди, унга биноан васият қилувчининг ўрнига васиятномани имзолашга ҳақли бўлмаган шахслар уни тасдиқлаш чоғида гувоҳ бўлишлари тақиқланади.

Эслатиб ўтавикки, мазкур Йўриқномага мувофиқ қуйидаги шахслар шулар жумласига киради:

нотариус ёки васиятномани тасдиқловчи бошқа шахс;

васиятнома кимнинг фойдасига тузилган ёки кимга нисбатан васият мажбурияти юқлатилган бўлса, ўша шахс, унинг эри (хотини), болалари, ота-онаси, неваралари ва чеваралари, шунингдек васият қилувчининг қонун бўйича меросхўрлари;

тўлиқ муомала лаёқатига эга бўлмаган фуқаролар;

саводсиз бўлган шахслар ва васиятномани ўқий олмайдиган бошқа шахслар; ёлгон гувоҳлик берганлик учун муқаддам судланган шахслар.

Ушбу Йўриқномага киритилаётган яна бир ўзгартиришга кўра нотариус ишончли вакилга кўчмас мулк ва автототранспорт воситасидан фойдаланиш ҳуқуқини берувчи ишончнома бекор қилинганлиги ҳақида дарҳол хабар қилиши шарт.

Тақдим этилган ҳужжатларга қисқача шарҳларни эксперт-юрисгимиз Елена ЕРМОХИНА тайёрлади.

СУД УЧУН БАҲОЛАШ

СУД ЭКСПЕРТЛАРИНИ ГАРОВ ВА ИПОТЕКА БИЛАН БОҒЛИҚ СУД НИЗОЛАРИ ДОИРАСИДА ЖАЛЬ ЭТИШ

Суд ва экспертлик амалиётининг далолат қилишича, судга мурожаат қилиш низони ҳал қилишнинг устувор усулига айланиб бормоқда. Жисмоний ҳамда юридик шахслар ўртасида юзага келадиган низо-ларни жинсий, фуқаролик ва ҳўжалик жараёнларида илмий, техник ва бошқа махсус билимлар воситасида ҳал этиш эҳтиёжи доимо ошиб борапти. Бундай махсус билимларни амалга оширишнинг асосий шакли суд экспертизаси ҳисобланади, унинг натижаси бўлиши эксперт хулосаси эса исботлашлар манбаи бўлиб майдонга чиқяпти.

«Гаров тўғрисида»ги (9.12.1992 йилдаги 736-ХII-сон) ҳамда «Ипотека тўғрисида»ги (4.10.2006 йилдаги УРҚ-58-сон) қонунларнинг қабул қилинишига қадар Ўзбекистонда кўчмас мулк гарови кенг тарқалмаган эди. Бироқ кейинги йилларда давлат томонидан ҳам, фуқаролар томонидан

ҳам ипотекага (кўчмас мулк гаровига) эътибор тезкорлик билан ўсиб борапти.

Ҳозирги вақтда ипотекани ҳуқуқий тартибга солиш бир қатор қонун ҳужжатлари: ипотека тўғрисидаги умумий қоидаларни ўз ичига олган Фуқаролик кодекси (ФК), кўчмас мулк гарови

масалаларини тартибга соладиган «Ипотека тўғрисида»ги Қонун, кўчмас мулк гарови чоғида баҳолаш қоидаларини тартибга соладиган «Баҳолаш фаолияти тўғрисида»ги Қонун (19.08.1999 йилдаги 811-1-сон) билан амалга ошириляпти.

Ипотека кенг тарқалаяпти, унга доир суд ишлари миқдори эса кўчмас мулк гарови бўйича низоларни суд тартибда ҳал қилиш ҳам тез-тез учрайдиган ҳодисага айланиб қолганидан дарак беради. Айни шу сабабли ипотека шартномаси бўйича суд амалиёти ушбу жараённинг барча иштирокчиларида катта қизиқиш уйғотаяпти.

ФКнинг 267-моддасида кредитор талабларини тўлиқ ҳажмда гаровга қўйилган мол-мулк ҳисобига қа-ноатлантириш ҳуқуқи назарда тутилган (кўпинча бундай мол-мулк сифатида кўчмас мулк объектлари – уй-жойлар, квартиралар, тижорий кўчмас мулк майдонга чиқади, чунки айни кўчмас мулк ҳалокат хатарига кам учрайди, уни назорат қилиш осон ва у узоқ вақт мобайнида кредит (қарз)нинг етарлича ишончли таъминоти бўлиши мумкин). Ер участкаларига доир ҳуқуқлар ҳам гаров нарсаи бўлиши мумкин.

Таътил палласи тугаса ҳам, саволлар қолди

Корхонамиз ходими 2013 йил 7 январда ишга қабул қилинди. У кейин меҳнат шартномасини ўз хоҳиши билан бекор қилган ҳолда 2013 йил 7 октябрдан бошлаб унга меҳнат таътили берилиши тўғрисида ариза берди. Меҳнат шартномасига кўра йиллик меҳнат таътили муддати 24 иш кунини ташкил қилади.

Биз унга меҳнат таътилини қанча муддатга беришимиз керак? 18 иш кунгами (7.01.2013 йилдан 6.10.2013 йилгача иш даври, яъни ҳақиқатда ишланган вақт учун) ёки 24 иш кунгами?

Н.Шин.

ДАМ ОЛИШГА ЧИҚИБ, ИШГА ҚАЙТИБ КЕЛМАДИ

– Мазкур вазиятда таътил ҳақиқатда ишланган вақт учун берилмади.

Меҳнат шартномаси ходимнинг хоҳишига кўра бекор қилингандан иш берувчи номига пулли компенсация ўрнига фойдаланилмаган таътилни аслида бериш тўғрисида ариза тақдим этилиши мумкин. Ариза иш берувчининг розилиги билан қаноатлантирилиши мумкин ва кейин меҳнат муносабатлари бекор қилинадиган таътил сифатида расмийлаштирилади.

Ушбу ҳолда меҳнат шартномасини бекор қилиш санаси бўлиб таътил тугаган кун ҳисобланади (Меҳнат кодекси (МК) 152-моддасининг биринчи қисми). У меҳнат дафтарчасига меҳнат шартномасини бекор қилиш санаси сифатида қайд этилади.

Шуни таъкидлаш лозимки, кейин меҳнат муносабатларини бекор қилган ҳолда таътил бериш қоидаси иш берувчи билан муддатли меҳнат шартномаси туганган ходимларга ҳам татбиқ этилади. У таътил шартнома муддати тугагач тугайдиган ҳолда ҳам амал қилади. Ушбу ҳолда ҳам меҳнат шартномаси муддати тугаган кун эмас, балки таътилни охири кун меҳнат шартномаси бекор қилинган кун ҳисобланади (МК 152-моддасининг учинчи қисми).

Агар ходим унга таътил бериладиган бутун иш йили ишлаган бўлса, таътил тўлиқ ҳажмда (24 иш кун) берилади. Агар иш йили тўлиқ ишланмаган бўлса, таътил муддати ишланган вақтга муносиб равишда ҳар бир тўлиқ таътил миқдорини 12 га бўлиб, сўнг тўлиқ ишланган ойлари сонига кўлайтириш йўли билан аниқланади. Бунда 15 календарь кундан ками чиқариб ташланади (МКнинг 141-моддаси).

Сизнинг ходимингиз тўлиқ 9 ой ишлаган. Унга таътил: $24 / 12 \times 9 = 18$ иш кун миқдорига берилади.

Абдусалом РИСКУЛЛАЕВ, эксперт-юрисгимиз.

БОШ ТОРТИШГА ҲАҚЛИ ЭМАС

Иккинчи йилдирки иш берувчи иш кўплигини ва ж қилиб, менга таътил бермаяпти. Мен дам олишни хоҳлаяпман.

Иш берувчи мен билан тўғри муносабатда бўл-яптими?

Менежер. Тошкент шахри.

– Сиз билан нотўғри иш тутмоқдалар.

Амалдаги Меҳнат кодекси иш берувчиларга бирор-бир асосга кўра ходимга меҳнат таътили бермаслик ҳуқуқини бермайди. Таътил ҳар йили, шу таътил берилаётган иш йили тугагунга қадар берилиши лозим (Меҳнат кодекси (МК) 143-моддасининг бешинчи қисми). Бунда йиллик асосий

таътидан фойдаланиш ҳуқуқи биринчи иш йили учун ходимда мазкур иш берувчида узлуксиз 6 ой ишлаганидан кейин юзага келади (МК 143-моддасининг биринчи қисми).

Ҳатто ишлаб чиқариш тусидаги сабабларга кўра жорий йилда таътилни тўлиқ бериш имкони бўлмаган алоҳида ҳолларда, ходимнинг розилиги билан таъ-

тилни 12 иш кундан ортиқ бўлган қисми кейинги иш йилига кўчирилиши мумкин, шу йили ундан албатта фойдаланилмоғи лозим (МК 143-моддасининг олтинчи қисми). Мазкур меъёр қатъий бўлиб, кенгайтириб талқин этилмаслиги керак.

Текшириш боришида ушбу ҳолатлар аниқланганда иш берувчи меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун энг кам иш ҳақининг 2 бараваридан 5 бараваригача миқдорда маъмурий жавобгарликка тортилиши мумкин (Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 49-моддаси).

АГАР ЯРИМ ЙИЛ ЎТГАН БЎЛСА...

Мен ўз ишим билан бирга кадрлар бўлими ходимининг вазифаларини ҳам бажараман ва ушбу саволимга жавоб беришингизни сўрайман.

Ходимларимизнинг бири меҳнатга лаёқатсизлиги сабабли бир ой ишга чиқмай, касаллик варақаси тақдим этди. Ҳозир у ишга чиқди, энди меҳнат таътили олмақчи. У касал бўлган даврни ҳисобга олганда бизда бор-йўғи 8 ойдан бери ишлайди. У таътил олишга ҳақлими? Агар ҳақли бўлса, таътил қанча муддат давом этиши керак?

Бахтиёр. Тошкент шахри.

– Йиллик асосий таътидан фойдаланиш ҳуқуқи ходимда мазкур иш берувчида биринчи иш йили учун узлуксиз 6 ой ишлангандан кейин юзага келади (МКнинг 143-моддаси биринчи қисми). Ушбу муддатга тегишли тарзда расмийлаштирилган вақтинча меҳнатга

лаёқатсизлик давлари ҳам киради.

Шу тариқа, 6 ой ишлаб, ходим тўлиқ ҳажмда йиллик асосий ҳақ тўланадиган таътил олиш ҳуқуқига эга, бунда мазкур иш берувчида ишланган вақт миқдорига муносибликнинг аҳамияти йўқ.

ИШДАН БЎШАЁТГАНДА КОМПЕНСАЦИЯНИ ТЎЛАНГ

Турмуш ўртоғим ХУМШдан ўз хоҳишига кўра Меҳнат кодексининг 99-моддасига асосан ишдан бўшади. У меҳнат шартномаси бекор қилинган кунгача ишлади. Унда фойдаланилмаган меҳнат таътили қолди. Ишдан бўшаётганда таътил учун пуллик компенсация олмади.

Ходимга меҳнат шартномаси бекор қилингандан фойдаланилмаган таътил учун пуллик компенсация тўланадими, у қанча муддатда тўланади, бу талаб қаерда қайд этилган?

О.Идрисова. Тошкент шахри.

– Ҳақиқатан ҳам, баъзан амалиётда меҳнат муносабатлари бекор қилинаётганда иш берувчилар ходимларга фойдаланилмаган йиллик асосий ва кўшимча таътиллар учун пуллик компенсация тўлашни, иш ҳақи тўлашни, меҳнат дафтарчаси ва меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисида буйруқ нусхасини беришни асоссиз равишда тўхтатиб турадилар.

Меҳнат шартномаси бекор қилингандан ходимга фойдаланилмаган барча йиллик асосий ва кўшимча таътиллар учун пуллик компенсация тўланади (Меҳнат кодексининг (МК) 151-моддаси биринчи қисми). МКнинг 110-моддасига мувофиқ,

меҳнат шартномаси иш берувчининг ташаббуси билан бекор қилингандан ходимга тегишли иш ҳақи, унинг миқдори хусусида низо бўлмаса:

1) меҳнат шартномаси бекор қилинган кунга қадар ишлаётган ходимга, – меҳнат шартномаси бекор қилинган кун;

2) меҳнат шартномаси бекор қилинган кун ишламаётган ходимга, – у ҳисобкитоб қилишни талаб этган кун тўланиши керак.

Меҳнат шартномаси ходимнинг ташаббуси билан бекор қилингандан унга тегишли иш ҳақи, унинг миқдори хусусида низо бўлмаса:

1) қонун бўйича ёки шартнома-

га мувофиқ меҳнат шартномасини бекор қилиш ҳақида иш берувчини огоҳлантириши шарт бўлган ходимга, – огоҳлантиришига кўра у ишни ташлаб кетишга ҳақли бўлган кундан кечиктирмасдан;

2) меҳнат шартномасини бекор қилиш ҳақида иш берувчини огоҳлантириши шарт бўлмаган ходимга, – ишдан кетган кунининг эртасидан кечиктирмасдан тўланиши лозим.

Меҳнат шартномаси бекор қилингандан ходимга тегишли ҳақнинг миқдори юзасидан низо чиққан тақдирда, ходимга шак-шубҳасиз тегадиган суммани иш берувчи худди шу муддатларда тўлаши шарт.

Меҳнат шартномаси бекор қилингандан ходимга тегишли барча суммаларни тўлаш МКнинг 110-моддасига мувофиқ равишда амалга оширилади (МК 161-моддасининг учинчи қисми). Меҳнат шартномаси бекор қилинган кун иш берувчи ходимга унинг меҳнат дафтарчасини ва меҳнат шартномасининг

бекор қилиниши ҳақидаги буйруқнинг нусхасини бериши шарт (МКнинг 108-моддаси).

Турмуш ўртоғингизга унинг мазкур ташкилотда (корхона, муассаса ва бошқаларда) охириги иш кунда, яъни у билан меҳнат шартномаси бекор қилинган кунда иш берувчи фойдаланилмаган барча йиллик асосий ва кўшимча таътиллар учун пуллик компенсацияни, унга тегишли иш ҳақини тўлаш, шунингдек унинг меҳнат дафтарчаси ва у билан меҳнат шартномасини бекор қилиш тўғрисидаги буйруқ нусхасини бериши керак эди.

Ахтам ҲИКМАТОВ, адвокат.

МДҲ ВА БОЛТИҚБЎЙИ МАМЛАКАТЛАРИ ВАЛЮТАЛАРИНИНГ АҚШ ДОЛЛАРИ, ЕВРО ВА РОССИЯ РУБЛИГА НИСБАТАН КУРСЛАРИ

Мамлакат	Сана	АҚШ доллари		Евро		Россия рубли	
		бирлиги	курси	бирлиги	курси	бирлиги	курси
Озарбайжон	28.10.2013	1	0,7844	1	1,0830	1	0,0247
Арманистон	25.10.2013	1	405,84	1	560,02	1	12,78
Беларусь	29.10.2013	1	9180,00	1	12670,00	1	288,50
Грузия	28.10.2013	1	1,6678	1	2,3009	100	5,2649
Қозоғистон	28.10.2013	1	153,80	1	212,51	1	4,85
Қирғизистон	28.10.2013	1	48,5126	1	67,0565	1	1,5315
Латвия	28.10.2013	1	0,509000	1	0,702804	1	0,016000
Литва	29.10.2013	1	2,4996	1	3,4528	1	0,078565
Молдова	28.10.2013	1	12,9093	1	17,8155	1	0,4063
Россия	26.10.2013	1	31,6775	1	43,7625	–	–
Тожикистон	28.10.2013	1	4,7728	1	6,5999	1	0,1499
Украина	14.10.2013	100	799,3000	100	1084,3304	10	2,4813
Эстония	31.12.2010	1	11,7107	1	15,6466	1	0,383246

Марказий (миллий) банкларнинг расмий сайтлари маълумотлари асосида.

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРИНИНГ СЎМГА НИСБАТАН ҚИЙМАТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2013 йил 29 октябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божхона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*)

1 Австралия доллари.....	2088,50	1 Польша злотийси.....	710,25
1 Англия фунт стерлинги.....	3517,65	1 СДР.....	3365,28
1 Дания кронаси.....	402,34	1 Туркия лираси.....	1097,84
1 БАА дирҳами.....	591,89	1 Швейцария франки.....	2434,97
1 АҚШ доллари.....	2173,94	1 ЕВРО.....	2950,08
1 Миср фунти.....	315,54	10 Жанубий Корея вони.....	20,49
1 Исландия кронаси.....	18,15	10 Япония иенаси.....	222,72
1 Канада доллари.....	2083,32	1 Россия рубли.....	68,63
1 Хитой юани.....	357,33	1 Украина гривнаси.....	271,98
1 Малайзия ринггити.....	693,22		

*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

МЧЖ директорининг ўринбосарига турли фуқаролик ҳуқуқий битимларни амалга оширишга ишончнома берилган, мол-мулкни бошқа шахсларга ўтказиш бундан мустасно. МЧЖ директорининг буйруғи билан у банкда амалий ҳамкоримиз кредит олиши учун ускуна гаровини расмийлаштириш учун жавобгар шахс этиб белгиланган. Гаровни амалга ошириш учун иштирокчилар умумий йиғилишининг қарори талаб этилмайди, чунки бу йирик битим эмас эди. Кейинроқ ўринбосар банк билан гаров шартномасини имзолади, унинг шартларига кўра ускуна гаров берувчида, яъни МЧЖда қолди.

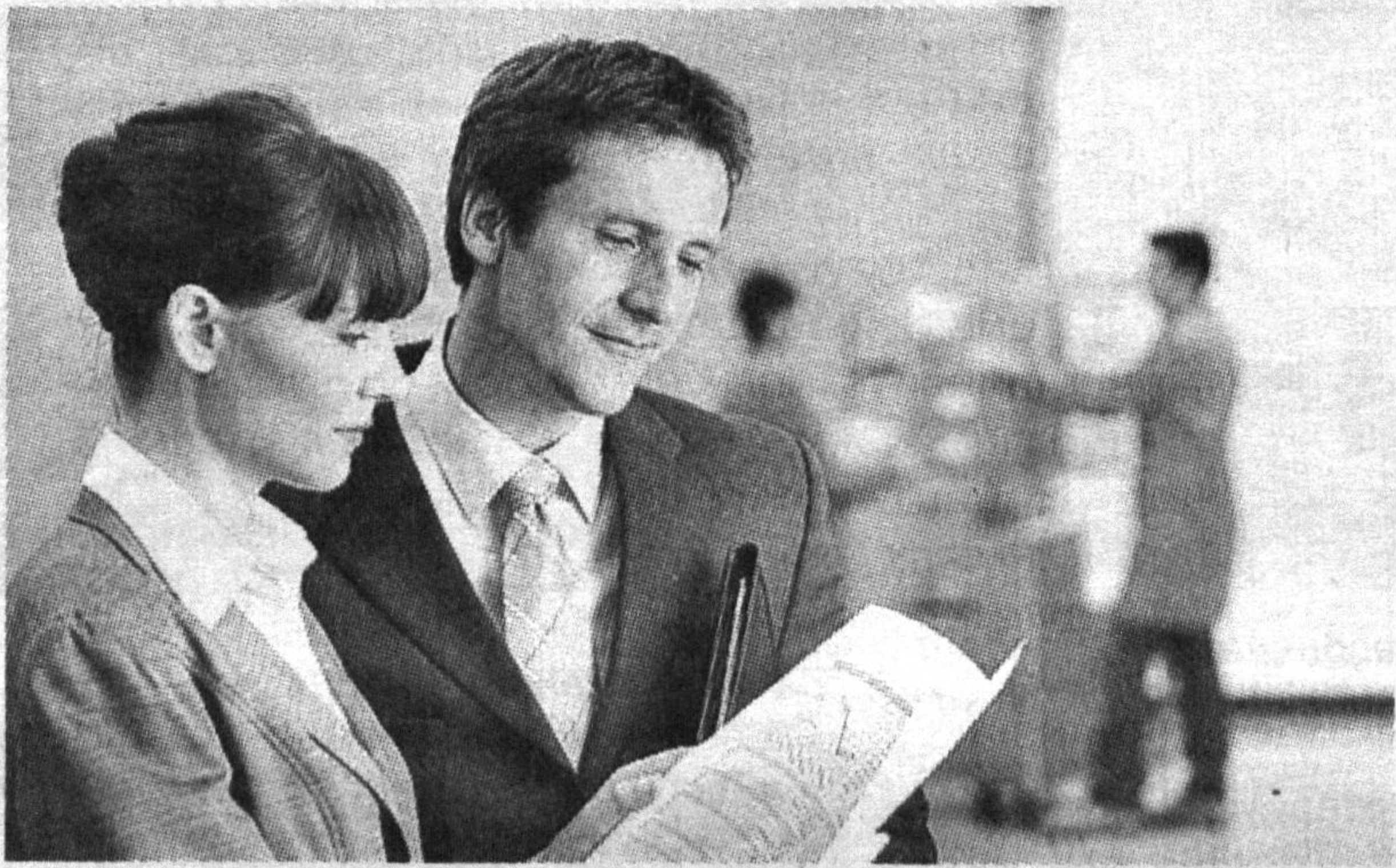
Ускуна гарови мол-мулкни бошқа шахсга ўтказиш деб ҳисобланадими? Ўринбосар гаров шартномасини имзолашга ҳақли эдимиз?

**Б.Н., бош бухгалтер,
А.И., юрисконсулт.
Сурхондарё вилояти.**

ЎРИНБОСАР «ЧЕГАРАДАН» ЎТИБ КЕТСА

– “Гаров тўғрисида”ги Қонуннинг (9.12.1992 йилдаги 736-ХII-сон, 1.05.1998 йилдаги 614-I-сон Қонун таҳририда) 1-моддаси ва Фуқаролик кодексининг (ФК) 264-моддасига мувофиқ, бир шахснинг бошқа шахсга мол-мулкни ёки унга бўлган ҳуқуқни мажбуриятларни таъминлаш учун бериши гаров ҳисобланади. Бунинг маъноси шуки, ускуна гарови шартномасини имзолаётганда ҳақиқатда гаровга қўйилган мол-мулкка доир ҳуқуқнинг ўтиши (бошқа шахсга ўтказилиши) юз берган. ФКнинг 270-моддасига мувофиқ эса, банкда ускунага ҳуқуқ унинг гарови тўғрисида шартнома тузилган пайтдан бошлаб вужудга келган. Шу муносабат билан ускуна гаров қилиб банкка берилишини мол-мулкни бошқа шахсга ўтказиш бўйича битим деб топиш мумкин.

Хатдан директор ўринбосарига ускуна гарови шартномасини имзолаш ҳуқуқи берилган ёки берилмаганлиги унчалик равшан эмас. МЧЖ юрисконсулти бунга мувофиқ фармойишни (буйруқни) янада аниқроқ таърифлаши керак эди. Бироқ ҳар қандай ҳолда ҳам директор ўринбосари унга ишончнома билан берилган ваколат доирасидан четга чиққан, чунки унда мол-мулкни бошқа шахсга ўтказиш бўйича битимларни содир этишга доир чеклашлар мавжуд. Бу билан ФК 126-моддасининг талаблари бузилган ва бу ҳол гаров шартномасини ҳақиқий эмас деб топиш тўғрисида хўжалик судига мурожаат этиш учун асос ҳисобланади. Бунда шуни ҳисобга олиш лозимки, суд кейин МЧЖ раҳбарияти томонидан тузилган гаров шартномаси маъқулланган ёки маъқулланмаганлигини ҳам эътиборга олади.

ЯНГИ ОЧИЛГАН ҲОЛАТЛАРГА БИНОАН

Янги очилган ҳолатлар бўйича ишни кўриш чоғида ариза берувчи ўз позициясини хўжалик судлари биринчи инстанцияда ишни кўраётганда қўллайдиган қоидалар билан асослади.

Янги очилган ҳолатлар бўйича ишни кўраётганда хўжалик судлари қандай қоидаларга амал қилишини билмоқчи эдим.

**Т.Кулонов, МЧЖнинг шерик муассиси.
Ангрен шаҳри.**

– Хўжалик суди суд ҳужжатларини янги очилган ҳолатлар бўйича қайта кўриш тўғрисидаги ишларни кўриш чоғида Хўжалик процессуал кодексининг (ХПК) 24-боби ва Олий хўжалик суди Пленумининг “Хўжалик судининг қонуний кучга кирган ҳужжатларини янги очилган ҳолатлар бўйича қайта кўришда Ўзбекистон Республикаси Хўжалик процессуал кодексининг қўлланиши ҳақида”ги қарорига (25.07.2003 йилдаги 111-сон, бундан кейин – ОХС Пленумининг Қарори) амал қилади. Ушбу иккала ҳужжатда бундай ишларни кўришнинг қуйидаги қоидалари қайд этилган:

суд ҳужжатини ХПКнинг 204-моддасида назарда тутилган қуйидаги асослар мавжуд бўлганда қайта кўриш мумкин:

1) аризага маълум бўлмаган ва маълум бўлиши мум-

кин бўлмаган, иш учун муҳим ҳолатлар;

2) гувоҳнинг била туриб ёлғон кўрсатувлар бергани, экспертнинг била туриб ёлғон хулоса бергани, таржимоннинг била туриб нотўғри таржима қилгани, ҳужжатлар ёки ашёвий далилларнинг сохталиги, бу ҳол суднинг қонуний кучга кирган ҳукми билан аниқланган ва ноқонуний ёки асосланмаган суд ҳужжати қабул қилинишига сабаб бўлган бўлса;

3) ишда иштирок этувчи шахслар ёхуд улар вакиллари ёки судьяларнинг шу ишни кўриш вақтидаги суднинг қонуний кучга кирган ҳукми билан аниқланган жинойи қилмишлари;

4) ушбу ҳал қилув қарорини қабул қилишга асос бўлган хўжалик судининг ҳужжати ёки суднинг ҳал қилув қарори, ҳукми ёхуд бошқа органнинг қарори бекор қилинганлиги;

2012 йилда хўжалик суди суднинг ҳал қилув қарорини янги очилган ҳолатлар бўйича бекор қилиш тўғрисида ажрим чиқарди. Ушбу ҳолатлар суд томонидан кейинчалик бекор қилинган, янги очилган ҳолатлар эса тегишинча керак бўлмай қолган бошқа иш бўйича ҳал қилув қарори қабул қилиниши боис юзага келган.

Хўжалик суди 2012 йилда чиқарилган ажримни янги очилган ва кейинчалик керак бўлмай қолган ҳолатлар бўйича қайта кўришга ҳақлими?

**Ғ.И.Ализода, юрисконсулт.
Сирдарё вилояти.**

– Аввало шуни таъкидлаш лозимки, Хўжалик процессуал кодексининг (ХПК) 204-моддасида назарда тутилган суд ҳужжатларини янги очилган ҳолатлар бўйича қайта кўриш учун асосларнинг рўйхати батафсил ҳисобланади. Бундай асослардан бири мазкур ҳужжатни қабул қилишга асос бўлиб хизмат қилган бошқа иш бўйича суд ҳужжатини бекор қилиш ҳисобланади (ХПК 204-

моддаси иккинчи қисмининг 4-банди).

Шу тариқа, сиз сўз юритаётган ажрим бекор қилинган ҳужжат ҳақиқатан ҳам хўжалик судининг қайта кўрилаётган суд ҳужжатининг асосига қўйилгандагина қайта кўрилиши мумкин (ОХС Пленумининг Қарори 7-банди).

Келтирилган ҳолда суд ҳужжати устидан шикоят қилиш ҳақида эмас, балки уни янги очил-

ган ҳолатлар бўйича қайта кўриш тўғрисида сўз борапти. Мазкур фарқ жуда муҳим, чунки ОХС Пленумининг Қарори 14-банди иккинчи хатбошисига мувофиқ янги очилган ҳолатлар бўйича аризани қаноатлантириш ҳақидаги ажрим устидан шикоят берилмайди. Бу эса ишда иштирок этувчи шахсларнинг янги очилган ҳолатлар бўйича аризани қаноатлантириш тўғрисида чиқарилган ажримни бекор қилиш хусусида апелляция, кассация ёки назорат тартибда шикоят (протест) билан мурожаат қилиши мумкин эмаслигини билдиради. Айни вақтда ХПКнинг 208-моддасида ҳам, ОХС Пленумининг Қарорида ҳам янги очилган ҳолатлар бўйича илгарчи чиқарилган ажримни қайта кўришга ХПКнинг 204-моддасида назарда тутилган асослар мавжуд бўлганда тақиб назарда тутилмаган.

• аризани қайта кўрилаётган ҳужжатни қабул қилган хўжалик суди кўриб чиқади;

• қайта кўриш тўғрисидаги аризани ишда иштирок этган шахслар бериши мумкин, хўжалик судлари эса ўз ташаббусларига кўра ўзлари қабул қилган суд ҳужжатларини янги очилган ҳолатлар бўйича қайта кўришлари мумкин эмас;

• ариза суд ҳужжатини қайта кўриш учун асос бўлиб хизмат қилайдиган ҳолатлар очилган кундан бошлаб 1 ойдан кечиктирмай берилиши керак;

• қонуний кучга кирган суд ҳужжатини янги очилган ҳолатлар бўйича қайта кўриш тўғрисидаги аризани хўжалик суди у келиб тушган кундан бошлаб бир ой ичида кўриб чиқади;

• хўжалик суди аризани кўриб чиқиш натижалари бўйича аризани қаноатлантириш ва суд ҳужжатини бекор қилиш ёки буни рад этиш тўғрисида ажрим чиқаради;

• аризани қаноатлантириш тўғрисидаги ажрим устидан шикоят қилинмайди ва дарҳол қонуний кучга киради. Рад этиш тўғрисидаги ажрим устидан апелляция ёки кассация инстанцияларига умумий асосларда шикоят қилиниши мумкин.

Павел СИЛЬНОВ, адвокат.

МУАЛЛИФЛИК ҲУҚУҚЛАРИМНИ ҲИМОЯ ҚИЛИНГ!

Мен турли усуллар билан тирноқларни ўстириш технологиясини ишлаб чиқдим. Уларнинг ҳаммасини ўқитувчи DVD дискига ёзиб олдим. Мазкур дисклар Ўзбекистон ҳудудига сотилияпти. Яқинда Тошкентда менинг материаллардан фойдаланиб, тирноқларни ўстириш бўйича сабоқ бераётган аёлни учратдим. Менинг материалларимдан фойдаланилганлиги учун бирор-бир гонорар олишга ҳақлиманими? Мазкур масалани қандай ҳал этиш мумкин – суд орқалими ёки судгача тартибдами? Ўз ишланмамни қўшимча равишда рўйхатдан ўтказишим зарурми?

Оксана. Навоий шаҳри.

– “Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида”ги Қонуннинг (20.07.2006 йилдаги ЎРҚ-42-сон, бундан кейин – Қонун) 5-моддасига мувофиқ мазкур материаллар муаллифлик ҳуқуқи объекти ҳисобланади. Қонуннинг 10-моддасига кўра, фан, адабиёт ва санъат асарига муаллифлик ҳуқуқи уни яратиб фақти бўйича юзага келади. Муаллифлик ҳуқуқининг юзага келиши ва амалга оширилиши учун мазкур асарларни қўшимча рўйхатдан ўтказиш талаб қилинмайди.

Қонуннинг 62-моддаси қуйидагиларни муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқларни бузишга киритади:

а) муаллифларнинг шахсий номулк ҳуқуқларини бузиш;

б) ижрочининг исм-шарифга бўлган ва ижрони ҳар қандай тарзда бузиб кўрсатилишидан ёки ҳар қандай бошқача тарзда тажовуз қилинишидан ҳимоя қилиш ҳуқуқларини бузиш;

в) ҳуқуқ эгаси ёки мулклий ҳуқуқларни жамоавий асосда бошқарувчи ташкилот билан шартнома тузмасдан асарлар ёки турдош ҳуқуқлар объектини такрорлаш, тарқатиш ёки ундан бошқача тарзда фойдаланиш, шундай фойдаланишга шартнома тузмасдан йўл қўйилган ҳоллар бундан мустасно;

г) ҳақ тўлаш тўғрисидаги талабларни бузиш;

д) ҳуқуқ эгаларининг мулклий ҳуқуқларини бошқача тарзда бузиш.

Қонуннинг 65-моддасига асосан муаллиф ҳуқуқбузардан қуйидагиларни талаб қилишга ҳақли:

ҳуқуқларни тан олишини;
ҳуқуқ бузилишидан олдинги ҳолатни тиклаши ва ҳуқуқни бузадиган ёки унинг бузилиши хавфини юзага келтирадиган ҳаракатларни тўхтатишини;

ҳуқуқ эгасининг ҳуқуқи бузилмаган тақдирда, у фуқаролик муомаласининг одатдаги шароитларида олиши мумкин бўлган, лекин ололмай қолган даромади миқдоридаги зарарларнинг ўрнини қоплашини. Агар ҳуқуқбузар муаллифлик ҳуқуқи ёки турдош ҳуқуқларни бузиш оқибатида даромадлар олган бўлса, ҳуқуқ эгалари бошқа зарарлар билан бир қаторда бой берилган фойдани бундай даромадлардан кам бўлмаган миқдорда қоплашини;

зарарлар етказилиши фактидан қатъи назар, ҳуқуқбузарликнинг хусусияти ва ҳуқуқбузарнинг айби даражасидан келиб чиқиб иш муомаласи одатларини ҳисобга олган ҳолда зарарнинг ўрнини қоплаш эвазига тўлашни лозим бўлган товонни тўлашини;

маънавий зиён қоплашини.

Чиқарилаётган дискларга муаллифлик ҳуқуқларини тўғрисида хабардор қилиш учун қўшимча равишда муаллифлик ҳуқуқини муҳофаза қилиш белгисидан фойдаланиш мумкин, у асарнинг ҳар бир нусхасида жойлаштирилади ва уч элементдан иборат бўлади:

айлана ичидаги лотинча “С” ҳарфи;
танҳо муаллифлик ҳуқуқлари соҳибининг исми (номи);

асар биринчи марта эълон қилинган йил.

Шу тариқа, сиз судга етказилган зарарларни қоплаш, маънавий зиённи компенсациялаш ва муаллифлик ҳуқуқларини тўғрисидаги даъво билан мурожаат қилишингиз мумкин. Бироқ шуни ҳисобга олиш лозимки, ишни суд инстанциясида кўриш чоғида сиз мазкур материалларга муаллифликни исботлашингиз, шунингдек махсулотнинг фирма логотипи билан биргаликда чиқарилаётган DVD дискларига тегишли товар белгисини олиш тўғрисида қайгуришингиз лозим.

Алексей НИЯЗМЕТОВ, юрист.

БЕРИЛГАН ҚАРЗНИ ҚАЙТАРИБ ОЛИШ УЧУН

Мен танишимга 10 000 000 сўм қарз бермоқчиман. Шартномани нотариусда расмийлаштириш шартми ёки тилхат олишнинг ўзи kifоями? Нотариусда шартномани расмийлаштиришнинг ютуқ жойлари нимада? Қарз шартномасини нотариусда расмийлаштириш учун давлат божи қанча миқдорни ташкил этади? Бунда гувоҳлар керакми?

**Х.Мироқилов, пенсионер.
Ғиждувон шаҳри.**

Менга ота-онамдан йирик пул суммаси мерос сифатида теғди. Яқин ва узоқ қариндошларим, дўстларим ва танишларим мени қарз беришим ёки ўз бизнес лойиҳаларини амалга ошириш учун беришимни сўраб ҳоли-жонимга қўйишмаяпти. Қарз бериб, "қуйиб" қолмаслигим учун нима қилишим кераклигини айтсангиз.

**Фарход Ж.
Тошкент вилояти.**

— Жисмоний шахслар ўртасидаги қарз шартномаси, агар унинг суммаси энг кам иш ҳақи миқдорининг 10 бараваридан ошса, оддий ёзма шаклда тузилиши керак. У қарз олувчининг унга қарз берувчи томонидан муайян сумма ёки ашёларнинг муайян миқдори берилганлигини тасдиқлайдиган тилхати бўлганда ҳам ёзма шаклда тузилган деб ҳисобланади.

Шу сабабли, агар сиз ЭКИХнинг 10 бараваридан (ҳозирги пайтда — 915 300 сўм) кам суммаси қарзга бермоқчи бўлсангиз, битимни нотариал тасдиқлаш талаб этилмайди — ёзма қарз шартномаси ёки қарз олувчининг тилхати kifоя. Қарз шартномасини тузиш чоғида қонун гувоҳларнинг бўлишини талаб этмайди. У ҳатто битимнинг оддий ёзма шаклига риоя этмаслиги унинг ҳақиқий бўлмаслигига олиб келмаслигини, бироқ тарафларни низо юзага келган ҳолатда унинг содир этилганлиги, мазмунини ёки ижросини гувоҳларнинг кўрсатмалари билан тасдиқлаш ҳуқуқидан маҳрум қилишини кўрсатди.

Агар сиз катта суммаси қарзга бермоқчи бўлсангиз, ушбу битимни нотариусда тасдиқлашга ҳаракат қилинг. Нотариус нотариал ҳаракатларни содир этиш учун мурожаат қилувчининг шахсини аниқлаши, юзма-юз суҳбат вақтида фуқароларнинг ҳуқуқий лаёқатини аниқлаши, тарафларнинг ҳақиқий ниятларини белгилаши, мурожаат қилган шахсларнинг илтимосига кўра қарз шартномаси лойиҳасини туза олиши нотариал тасдиқлашнинг ижобий томонларидир.

Нотариуслар томонидан нотариал ҳаракатларни амалга ошириш тартиби тўғрисида йўриқноманинг¹ 17-§ига кўра, қарз шартномаси хоҳлаган нотариал идорада тасдиқланиши мумкин. Унда

қарзнинг қайтарилиш муддати, жойи ва мажбурият бажарилиши усуллари ҳақида нотариус томонидан тушунтириш берилганлиги кўрсатилиши керак. Лозим бўлса, нотариус тарафларнинг хоҳиш-истакларини аниқлаш мақсадида ариза олиши мумкин.

Қарз шартномаси бўйича қарз олган шахс томонидан тўлов муддати ўтказиб юборилганда, қарз берувчининг илтимосига кўра нотариус қарздорга мулкни қайтариш ёки қарз суммасини қайтариб бериш тўғрисидаги қарз берувчининг аризасини қарз олган тарафга аризани

топшириш нотариал ҳаракатини амалга ошириши ва бу ҳақда гувоҳнома бериши мумкин.

Яна бир муҳим ютуқ шундан иборатки, қарз шартномаси бўйича мажбуриятлар бажарилмаган тақдирда нотариус "Нотариат тўғрисида"ги Қонуннинг (26.12.1996 йилдаги 343-1-сон) 76–80-моддалари ва Нотариусларнинг ижро хатларига асосан қарзни ундириш сўзсиз амалга ошириладиган ҳужжатлар рўйхатига² мувофиқ ижро хатларини ёзади. Зеро нотариусларнинг ижро хатлари ижро ҳужжатлари ҳисобланади ва "Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида"ги Қонун (29.08.2001 йилдаги 258-11-сон) билан белгиланган қоидаларга биноан ижро этилиши керак.

Қарз шартномасини тасдиқлаганлик учун давлат божи шартнома суммасининг 1%и миқдоридан, бироқ ЭКИХнинг камида 20%и миқдоридан бўлади (ВМнинг 3.11.1994 йилдаги 533-сон

қарори билан тасдиқланган Давлат божи ставкалари 4-бандининг "д" кичик банди).

Агар сизда нотариусга мурожаат қилиш имконияти бўлмаса ёки маълум сабабларга кўра шундай қилишни хоҳламасангиз, юрист ёки адвокатга мурожаат қилишингиз мумкин. Улар сизга шартномани тўғри тузишда ёрдам бериб, унда барча зарур ва муҳим жиҳатларни акс эттирадilar.

¹Адлия вазирининг АВ томонидан 30.03.2010 йилда 2090-сон билан рўйхатдан ўтказилган буйруғи билан тасдиқланган.

²ВМнинг 18.01.2002 йилдаги 26-сон қарори билан тасдиқланган.

ЭХТИЁТ БЎЛИНГ: СИЗНИ ЛАҚИЛЛАТИШЯПТИ

Дўстингни йўқотишни хоҳласанг, унга қарз бер деб бежиз айтишмайди. Зеро пулни ўз вақтида қайтармаслик туфайли баъзан дўстликка путур етибгина қолмайди — яқин кишилар мурасасиз душманларга айланадилар. Бунга мисоллар етарлича.

Бироқ кишилар ҳар қандай сезгирликни йўқотиб, товарларни харид қилиш ёки сотишда тезроқ ёрдам олиш ҳамда фоиз кўринишида фойда топишга умид қилиб, гоҳида эса шунчаки ёрдам қўлини чўзиб, ҳатто яхши таниш бўлмаган кишиларга каттагина маблағларни қарзга берадиган ҳоллар оз эмас. Фирибгарлар алдов йўли билан ишонч қозониб, ушбу маблағларни оладилар, кейин эса ваъдаларини бажармай, қарз суммаларини қайтармайдилар.

Чунончи, Жиноят кодексининг (ЖК) 168-«Фирибгарлик» моддаси бўйича бир неча мартаба судланган фуқаро Э. бировнинг мол-мулкига эга бўлиш учун фуқаро Н.нинг ишончига кирган. Н.га зарур бўлган тиббий аппаратларни харид қилишда ёрдам таклиф этиб, ундан 40 000 000 сўм олган ва тилхат қолдирган. Бироқ ваъдасини бажармаган: тиббий аппаратларни сотиб олмаган, пулни ҳам қайтармаган. Н. бир неча ой давомида Э.дан 40 000 000 сўмни қайтаришни ёки ваъда қилган аппаратларни харид қилишни сўраган. Э. ўз ваъдаларини бажариш ва пулларни қайтариш ниятида эмаслигини тушуниб, Н. ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига ариза билан мурожаат қилган.

Кейинроқ аниқланишича, Э. фуқаро аёл Ф.нинг ҳам ишончига кирган экан. Унга Пекиндан жинси газламалардан тайёрланган буюмларни олиб келишини айтиб, ундан 21 000 000 сўм пул олган. Бундан ташқари, ундан реализация қилиш важи билан 577 000 сўмлик косметика маҳсулотлари олган. Шундан сўнг ғойиб бўлган.

Ушбу жиноий қилмишлари учун суд Э.ни ЖК 168-моддаси учинчи қисмининг "а" кичик бандида назарда тутилган жиноятни (ўта йирик миқдорда содир этилган фирибгарлик) содир этишда айбдор деб топди ва уни қаттиқ режимли колонияда жазони ўтаган ҳолда 6 йил муддатга озодликдан маҳрум этди. Шунингдек Э.дан Ф. фойдасига 21 577 000 сўм, Н. фойдасига эса 40 000 000 сўм ундириш ҳақида қарор қабул қилинди.

Фирибгарлик жуда кўп миқдорда содир этилган бўлса, энг кам ойлик иш ҳақининг 300 бараваридан 600 бараваригача миқдорда жарима ёки 3 йилгача ахлоқ тузатиш ишлари ёхуд 5 йилдан 10 йилгача озодликдан маҳрум қилиш билан жазоланади.

Етказилган моддий зарарнинг ўрни қопланган тақдирда озодликдан маҳрум қилиш тариқасидаги жазо қўлланилмайди.

Жиноят кодекси, 168-модда.

**Ахтам ҲИКМАТОВ,
адвокат.**

ЭЪЛОНЛАР

ЮРИДИК ХИЗМАТЛАР

Кўчмас мулк бўйича юрист маслаҳатлари. Кадастр*. Тел. 346-16-89.

ADVOKAT ELITE. Судларда вакиллик қилиш. Корхоналар, ваколатхоналарни рўйхатдан

ўтказиш, қайта ташкил этиш ва уларга юридик хизмат кўрсатиш*. Тел.: 281-52-39, 346-16-89.

ХИЗМАТЛАР

Архитектура лойиҳалари ва дизайн. Тел.: (+998 91) 162-60-17.

1С: 7.7 Бухгалтерияга ўқитиш ва ўрнатиш. Тел. (+998 90) 326-89-92.

Картрижларни тўлдириш. UzKART, ОН-ЛАЙН терминаллар жойига чиқиш билан. Тел.: 235-19-91, 171-99-28, 162-34-55. www.likan.uz

Ташкилотлар учун компьютер ва майшият техникасини ҳисобдан чиқариш учун ҳужжатларни тайёрлаш. Тўлов исталган шаклда. Тел.: 236-76-46, 233-74-95, 233-17-56.

*Хизматлар лицензияланган. Товар сертификатланган.

НАЗОРАТ ҚИЛУВЧИ ОРГАНЛАР ФАОЛИЯТИНИ МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИ

2013 йил НОЯБРЬ ойида

РЕЖА-ЖАДВАЛИ

Ўзбекистон Республикаси назорат қилувчи органлари томонидан хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини текшириш*

Назорат қилувчи органлар фаолиятини мувофиқлаштирувчи республика кенгашининг 2012 йил 30 ноябрдаги 2/1-Г-сон қарори билан ТАСДИҚЛАНГАН.

Кенгашининг тегишли қарорлари билан режа-жадвалга ўзгартириш ва қўшимчалар киритилиши мумкин.

НАЗОРАТ ҚИЛУВЧИ ОРГАНЛАР РЎЙХАТИ

Назорат қилувчи орган даражаси
А – туман
В – вилоят
С – республика

Код	Назорат қилувчи орган номи	Код	Назорат қилувчи орган номи	Код	Назорат қилувчи орган номи
1	Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ кўмитаси	20	Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг Ёнги хавфсизлиги бош бошқармаси	34	Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Дори воситалари ва тиббий техника сифатини назорат қилиш бош бошқармаси
2	Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги	21	Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат кўмитаси ҳузуридаги Қимматли қозғалар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш маркази	35	Ўзбекистон Республикасининг Темир йўлларда юк ва йўловчилар ташиш хавфсизлигини назорат қилиш давлат инспекцияси («Ўздавтемирйўлназорат»)
6	Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг Йўл ҳаракати хавфсизлиги бош бошқармаси	22	Ўзбекистон Республикасининг Электр энергетикада назорат бўйича давлат инспекцияси («Ўздавэнергоназорат»)	37	Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Транспорт ички ишлар бошқармаси Ёнги хавфсизлиги бўлими
9	Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат кўмитаси	25	Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини иқтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги	38	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ер қаърини геологик ўрганиш, саноат, қон иши ва коммунал-مائийш секторда ишларни хавфсиз олиб боришни назорат қилиш давлат инспекцияси («Саноатгеоконтехназорат»)
10	Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Лицензиялаш ва нодавлат тиббиёт муассасалари томонидан кўрсатилаётган тиббий хизматлар сифатини назорат қилиш бошқармаси	26	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат дон инспекцияси	39	Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат кўмитаси ҳузуридаги Давлат геодезия назорати инспекцияси
11	Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Давлат санитария-эпидемиология назорати маркази	27	Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги Ветеринария бош давлат бошқармаси	40	«Ўзбектуризм» миллий компанияси
12	Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона кўмитаси	29	Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат кўмитаси	41	Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ҳузуридаги Қимматбаҳо металллар агентлиги Давлат асиллик даражасини белгилаш палатаси
13	Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг Чорвачилиқда наслчилик ишлари бўйича бош давлат инспекцияси	30	Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва теле-коммуникация технологиялари соҳасини назорат қилиш давлат инспекцияси	43	Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги
14	Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг Машина ва ускуналарнинг техник ҳолатини назорат қилиш бош давлат инспекцияси («Ўздавтехназорат»)	31	Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги ҳузуридаги Бадий экспертиза бошқармаси	45	«Ўзбекино» миллий агентлиги
15	Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорти агентлиги	33	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон нефть маҳсулотлари ва газдан фойдаланишни назорат қилиш давлат инспекцияси («Ўздавнефтьгазинспекция»)	47	Тошкент шаҳар ҳокимлиги Йўловчи транспортнинг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш департаменти
16	Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги				
17	Ўзбекистон Республикаси Табиати муҳофаза қилиш давлат кўмитаси				
18	Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш кўмитаси				
19	Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика кўмитаси				

Хўжалик юритувчи субъектлар эътиборига:

- режа-жадвалнинг биринчи устунда текширилаётган хўжалик субъектининг рўйхатдан ўтказилган номи кўрсатилади;
- иккинчи устунда унинг идентификация рақами кўрсатилади;
- учинчи устунда текшириш ўтказиётган назорат қилувчи органнинг рақамли коди ва назорат қилувчи орган даражасининг (республика, вилоят, туман) ҳарфий коди кўрсатилади.

Ишонч телефонлари:
(371) 244-89-46, 244-89-47, 244-98-22.

Корхона номи СТИР Текширувчи утказувчи назорат қилувчи органлар

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ

АМУДАРЁ тумани			
ЖУМУРТАУ ПАРФОРИТ ШК	205010944	1(В), 20(В), 29(В)	
БЕРУНИЙ тумани			
ФАЗИЛБЕК КЕНЖАБЕКОВИЧ ХФ	300787380	1(А)	
НУКУС ш.			
АЛФАРБЕК ИНВЕСТ ЖШЖ	205093264	1(А), 11(А)	
ЗАЙТУН-ЛЕПЕС ЧП	301032379	1(В)	
НУКУС-ПОЛИПРОПИЛЕН ООО	300893170	16(В), 17(В), 20(А), 25(А)	
NASAN OIL-SERVIS МЧЖ	301174510	1(В), 17(В)	
ЛЮЦИЯ НУР ООО	301115194	1(В)	
КАНЛИКЎЛ тумани			
АРҚАР БАТЫР ФХ	203225684	1(А), 29(А)	
КОРАЎЗАК тумани			
ХАЛҚЫ-АМАН ЖМД	204300916	1(А)	
КЕГЕЙЛИ тумани			
ТИЛЕКЕС ФХ	200930680	1(А), 29(А)	
КЕГЕЙЛИ ТАКСИ МЧЖ	301355862	1(А)	
КўНГИРОТ тумани			
КОНЫРАТКА МОЛ ТАБЫС КТЖМФ	300616711	1(А), 29(В)	
НУКУС тумани			
ЖУМАМУРАТ-КАНЛЫ ФХ	205967820	1(А), 29(А)	
АМАН ПАЛУАН ООО	203470034	1(А), 25(А)	
ХўЖАЙЛИ тумани			
ЖОРАБЕК ЧФ	203660501	1(В)	
ЧИМБОЙ тумани			
ДЖОНИ ЖМК	204361263	1(А), 11(А), 20(А)	
ЭПЛИКҚАЛЪА тумани			
ЖАМШИД ТУЛКИН МЧЖ	300545469	1(А)	
БУСТОН МАЛХАМИ ХФ	205861108	1(А), 11(А), 20(А), 34(С)	

АНДИЖОН ВИЛОЯТИ

ОЛТИНҚўЛ тумани			
ТАЪМИНОТ-АНД МЧЖ	204658612	1(В), 11(В), 20(В)	
ЕВРОКАПИТАЛ МЧЖ	205074334	1(В), 11(А), 17(В), 20(А), 29(А)	
АЮП ХЎТИЧК	200253258	1(А), 11(А), 17(В), 20(А), 29(А)	
АНДИЖОН тумани			
АТПО НАМУНА	200256823	1(В), 14(В), 20(А)	
ДИЛРАБО-94 ХК	201827633	1(В), 6(В)	
ПАТИДДИНОВ ОЛТИН МЕВАСИ ФХ	300109273	1(А)	
АНДИЖОН ТУМАН МАТЛУБОТ ХЖ	200257290	1(В)	
АСАКА тумани			
DOST SHERIKLAR МЧЖ	204277651	1(В), 17(В), 20(В)	
АКАКА TRANS OIL ХК	300473234	1(В), 11(В), 20(В)	
АКАКА МАFTUN ХК	205957294	1(А), 20(А)	
MODERN SERVIS МЧЖ	300379754	1(В), 11(А)	
ФИДОЙИ ҚУРУВЧИ МЧЖ	205068095	1(А), 11(А), 38(В)	
БАЛИКЧИ тумани			
БАЛИКЧИ ОЗУКА БИРЛАШМАСИ МЧЖ	206962638	1(А), 11(А), 20(А), 25(А)	
АНДИЖОН ш.			
МУХЛИС ШИРИН МЧЖ	204306543	1(В), 11(В), 20(В)	
АНДИЖОН ДОН ИССИК НОНИ ШК	301347413	1(В), 11(А), 20(А), 38(В)	
SHARQ-NASHRLARI МЧЖ	205019306	1(В), 11(В), 20(В)	
КОБИЛ АЛИ ЛЮКС МЧЖ	300419924	1(А), 20(В)	
СУВЧИ АВТОТРАНС САВДО МЧЖ	206552206	1(В), 11(В), 20(В)	
ИЛХОМ-К МЧЖ	204330508	1(В), 11(А), 20(В)	
БУРСА САНОАТ САВДО ХК	206003674	1(А), 11(А)	
МАШХУРА-МУ ХУСУСИЙ ДУКОН	201987783	1(А), 20(В)	
ҚУРИЛИШ ЭКСТРА ХК	204512027	1(А), 11(А)	
SURPRISE ICE CREAM МЧЖ	301185609	1(А), 11(А), 17(В), 20(В)	
ГОЛДЕНБЕРГ СЕРВИС МЧЖ	300942125	1(В), 11(В), 20(В), 22(В)	
ЗИЁ НУР ФАВВОРАСИ ХК	300807576	1(В), 11(В), 20(В)	
АНДИЖОННЕФТЬ ОАЖ	200230982	20(А), 21(С), 33(В), 39(С)	
KANSMIR GROUP МЧЖ	205440702	1(В), 11(А), 20(В)	
ФУТБОЛ-С ИЧТФ	201303881	1(В), 20(В)	

Корхона номи СТИР Текширувчи утказувчи назорат қилувчи органлар

ХОНОБОД ш.			
УКУВ СПОРТ ТЕХНИКА КЛУБИ	204781896	1(А), 11(А), 20(А)	
ЖАЛПОҚДУҚ тумани			
КАМАЛАК ЗАРШУЪЛАСИ МЧЖ	300995369	1(В), 11(В), 20(В)	
ИЗБОСКАН тумани			
ТУРТҚУЛ МАХСУС САВДО МЧЖ	206666689	1(В), 11(А)	
ИЗБОСКАН МЕВА САБЗАВОТ ИЧКША	301215996	1(А), 11(А)	
ҚўРҒОНТЕПА тумани			
БУЮК ҚўРҒОН КК	204182691	1(А), 11(А), 17(В), 33(В)	
ПАХТАОБОД тумани			
УЙСАК DIYOR MADADKORI МЧЖ	301669638	1(В), 11(В), 20(В)	
ШАХРИХОҒ тумани			
ВАРАКА GO'SHT XARID SAVDO ХК	301392184	1(В), 11(В)	
ТУТМАЧА ХКК	204041724	1(А), 11(А), 17(В), 20(А)	
ТРАНС БОЪС СЕРВИС КОРХОНАСИ	204367864	1(В), 11(В)	
РИЗО КТХФ	203312649	1(В), 20(В)	
КАМОЛАТ-2000 ХСИЧФ	203090150	1(А), 11(А), 17(В), 20(А), 33(В), 38(В)	

БУХОРО ВИЛОЯТИ

БУХОРО тумани			
ИССИК СУВ МЧЖ	200868837	1(А), 11(А), 17(В), 22(В)	
SHOXRUX ILXOM PLYUS ХК	300416913	1(А)	
ВОБКЕНТ тумани			
VOBKENT SAN-TEX STROY MONTAJ	301128882	1(А), 20(А)	
БУХОРО ш.			
БУХОРО КОМФОРТ ТЕКСТИЛ МЧЖ	301711198	1(С), 16(В), 17(В), 20(В), 22(В)	
АМАК-ПЛУС ХФ	205225629	1(А), 11(А)	
ЭЛЕР ОМАД ПЛУС ХФ	205329158	1(А), 20(В)	
САЙФ-МУХАББАТ ХФ	205273142	1(А), 11(А), 20(А), 34(С)	
NAFIS PLUS МЧЖ	205340430	1(А), 11(А), 20(В)	
DELFIN PLUS МЧЖ	205220754	1(А), 11(А), 20(В)	
ФАЙЗИ-ТИЛЛО ХК	205124105	1(В)	
АРИСТОКРАТ-ПЕТРОЛ ХСК	205250281	20(В), 33(В)	
АБДУАЗИМ-БУХОРИЙ ХИЧК	205159931	1(А), 20(А)	
АСНОБОД ЧФ	201726861	1(В)	
ГАРБГАЗТАЪМИНОТ УК	300008107	9(С), 20(В)	
КОҒОН ш.			
АЗИЯ МЧЖ	201106819	1(А), 11(А), 20(А)	
ҒИЖДУВОН тумани			
ДИЛ ДОСТОН БАХОРИ ХК	300714993	1(А), 20(А)	
JANONGIR AMIR JAVONIRI ХК	301394103	1(А), 20(А)	
AGRONUR SAXOVATI МЧЖ	300733471	1(В), 11(А), 20(А)	
G'ILDUVON ZAMIN SAVDO МЧЖ	301226714	1(А), 11(А), 20(А)	
G'ILDUVON SANOAТ TRANS МЧЖ	300954799	1(В), 6(В), 20(А)	
ЖОНДОР тумани			
КОСИМЖОН НАРГИЗАХОН ФХ	206345067	1(А), 29(А)	
ЕВРОСНАБ МЧЖ	204679776	1(В), 16(В), 17(В), 20(В), 29(А), 33(В)	
БУХОРОТЕХНИКА ТАЪМИНОТ КОРХ.	202809725	1(А), 20(А), 25(В)	
КОҒОН тумани			
BAKHODIRBEK PLUS ХК	300135543	1(А), 11(А), 20(А)	
КОРАҚўЛ тумани			
QORAKOL GULLI SAVDO ХК	206514924	1(А), 11(А)	
ХУНАРМАНД НАРГИЗ ЖИЛОСИ МЧЖ	300441535	1(А), 11(А), 20(А)	
КОРОВУЛБОЗОР тумани			
QOROVULBOZOR SARDOVA QURIL.	301356394	1(А), 29(А)	
ПЕШКУ тумани			
ПЕШКУТЕКС КК	203906485	1(С), 2(В), 11(В), 17(В), 20(В), 25(В), 29(А)	
ОТАБЕК ПОЛВОН КК	204188858	1(А), 11(А), 34(С)	
РОМИТАН тумани			
MEINING SHELL MCHJ	300143881	1(А), 17(В), 20(В), 38(В)	
SARDORBEK-SEVARA-SADOQAT ХК	300377449	1(А), 20(А)	
ШОФИРҚОН тумани			
МУШТАРИЙ САВДО ИЧФ	201110704	1(А), 11(А), 20(А)	

ЖИЗЗАХ ВИЛОЯТИ

АРНАСОЙ тумани			
MARJON-TAMIR QURILISH КК	300935204	1(А)	

Корхона номи СТИР Текширувчи утказувчи назорат қилувчи органлар

БАХМАЛ тумани			
QATORTOL ZILOL SUVI ХК	301145941	1(А), 11(А), 16(В)	
ЖИЗЗАХ ш.			
DILMUROD-FENIKS ХК	301363140	1(В), 11(В), 20(А)	
ЖАМОА ПЛУС ХФ	206165964	1(А), 11(А), 20(А)	
SEVINCHA-МЧЖ	202924464	1(В), 6(В), 15(В), 17(В), 20(В), 38(В)	
РОБИТАЛ КАПИТАЛ ХК	301434882	1(В)	
ASILBEK-AVTO МЧЖ	204270685	1(В), 20(В)	
ЖИЗЗАХ ПОСБОН МЧЖ	300877349	1(В)	
ҒАЛЛАОРОЛ тумани			
ҚУТАРА САВ. ХАР. БОЗОР ХК	203687127	1(А), 20(А)	
ШОХРУХ ҚўП ТАРМОКЛИ ХИЧФ	201090105	1(А), 11(А), 17(В), 20(А), 33(В)	
ЖИЗЗАХ тумани			
XUMO QURILISH SERVIS ХИКТК	301695266	1(А), 11(А)	
ДУСТЛИК тумани			
УМИД ХФ	202215136	1(А), 11(А), 16(В), 17(В), 20(А), 29(А), 33(В)	
ЗОМИН тумани			
ЗОМИН ИССИКЛИК МАНБАИ КОРХ.	205305551	1(А)	
БИЛОЛ ФИРМАСИ	203414290	1(А), 11(А), 17(В), 20(А)	
ЗАРБДОР тумани			
ҚУРИЛИШ БИНО ТАЪМИНОТ САВДО СЕРВИС БАЗА	201357926	20(В), 25(А)	
ТЕРАН МАХСУС САВДО ФИРМАСИ	204356940	1(А), 11(А), 20(А)	
МИРЗАҚўЛ тумани			
ҚУРБОН-ОТА ФХ	203198474	1(А)	
ПАХТАКОР тумани			
ТЕЛҚОНУР ХК	300611323	1(А)	
ХОЖИАҚБАР УМИД ХК	205445687	1(А),	

Корхона номи	СТИР	Тегишривчи ўлкасизчи назорат қилувчи органлар
ДОН-ХАЛК РИЗКИ ОАЖ	200672805	20(B), 26(C)
ASQAR QURILISH INVEST МЧЖ	301561171	1(A), 11(A), 17(B), 20(B), 29(A)
ПУЛАТБОБО ФИРМАСИ	203396609	1(A), 6(B), 11(A), 20(A), 29(A)
КАТОД ТРАНС МЧЖ	300843636	1(A), 6(B), 11(A), 20(A)
ШТЭУ-АВТО МЧЖ	201988631	1(A), 6(B), 11(A), 15(B), 20(A), 25(A)
ЯККАБОГ тумани		
ЯККАБОГ КУЧМА КУРИЛИШ МОНТАЖ	301413212	1(B), 11(B), 17(B)

НАВОИЙ ВИЛОЯТИ

Корхона номи	СТИР	Тегишривчи ўлкасизчи назорат қилувчи органлар
ЗАРАФШОН ш.		
DIV LTD МЧЖ	200010536	1(A), 11(A), 25(A)
FARRUX-ZARAFSHON МЧЖ	301305504	1(A)
НАВОИЙ ш.		
NAVOIY-MIRALI-TOSH МЧЖ	301465021	1(A), 2(B), 20(A)
BROKVNESHSERVIS ЧФ	204114220	1(A), 2(B), 20(A)
DIAMOND-PETROL ХК	301606747	1(B), 16(B), 20(B)
NAVOIY BUSINESS EXPERT МЧЖ	301204844	1(A), 20(A)
NILUFAR-NAVOIY ХК	205310927	1(A), 20(A), 22(B)
IBINOKOR TRANS INVEST МЧЖ	205306273	1(A), 2(B), 20(B), 25(B), 29(A)
NAVOIY-PETROL ХК	203423580	1(B), 17(B), 20(B), 25(B), 29(A)
КОНИМЕХ тумани		
САРИБЕЛ-ДИАМЕТ-КОРАКУЛ МЧЖ	204637338	1(B), 11(A), 20(A)
КАРМАНА тумани		
SHAMS-MUNAVVAR ХК	205088435	1(B), 11(A), 20(A), 22(B), 29(A)
KARMANAGAZSERVIS МЧЖ	300473764	1(B), 2(B), 17(B), 20(B), 22(B), 29(A), 33(B)
КИЗИЛТЕПА тумани		
MALIKRABOT GAZ SERVIS ХК	300314565	1(A), 2(B), 16(B), 17(B), 20(B), 29(A), 38(B)
НУРОТА тумани		
УСТО-ХАМРОКУЛ МЧЖ	203671772	1(A)
ХАТИРЧИ тумани		
ПАХТАКОР-2001 ФХ	203688964	1(A), 29(B)
ИСТИКЛОЛ-10 ЙИЛЛИГИ ФХ	200022988	1(A), 29(A)
АБУБАКИР-ХУЖА ХФ	203980396	1(A), 11(A), 20(B), 29(A), 33(B), 38(B)

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ

Корхона номи	СТИР	Тегишривчи ўлкасизчи назорат қилувчи органлар
НАМАНГАН ш.		
NESTLE UZBEKISTAN MCHJ KK	203146221	1(C), 11(B), 17(B), 20(B), 33(B)
PRINCE STAR ХК	205209734	1(B), 11(B)
КОММУН САНОАТ ТАЪМИР КУРИЛ.	200047670	1(A), 11(A), 20(A), 25(A)
ШЕР МУХАНДИС КУРИЛИШ ХК	301145554	1(B), 20(B), 38(B)
DONIYOR-J ХФ	201277947	1(A), 11(A), 20(A), 29(A)
NAMANGAN AZIZ NON МЧЖ	301721580	1(B), 11(B), 17(B), 20(B)
INTER-VERSAL ХФ	204709864	1(B), 11(B)
КОСОНСОЙ тумани		
Б.КИРГИЗОВ КОЖ ИЧ МЧЖ	200059427	1(A), 11(A), 17(B), 20(A), 22(B), 25(A)
МИНГБУЛОК тумани		
ZAMONDOSH МЧЖ	201515261	1(B), 11(B), 20(A)
ТУЛКИН КУЛДОШЕВ ФХ	206006274	1(A)
НАМАНГАН тумани		
ROVUSTON MATLUBOT SAVDO МЧЖ	301613232	1(B)
ISTIQLOL JAVONIRI МЧЖ	205907181	1(B), 11(A), 20(A)
НОРИН тумани		
СОЙБУЙИЛИК БОЙНАЗАР ОРОМГОХ ХК	300117374	1(B), 11(A), 17(B), 20(A), 25(A)
ПОП тумани		
АМАНИДДИН ТАЪМИР КУРИЛИШ СЕРВИС	301127472	1(B), 38(B)
2-AVTOFAS ШК	204303397	1(A), 20(A), 25(A), 33(B)
ХАМИДЖОН-ДАВРОН ФХ	205477917	1(A)
ТУРАКЎРГОН тумани		
ТУР. Т. УСИМЛИК. ХИМ. КИЛ. ОТЯДИ	205030674	1(A), 11(A), 17(B), 25(A), 29(A)
УЙЧИ тумани		
ASAD DIYOR-FAYZ ХК	205690788	1(A), 11(A), 20(A)
MUBORAK PURE SILK КК	207099088	1(A), 11(B), 17(B), 20(B)
УЧКЎРГОН тумани		
УЧКЎРГОН ДОН МАХСУЛОТЛАРИ АО	200062812	1(B), 6(B), 11(A), 14(B), 16(B), 17(B), 20(B), 22(B), 25(B), 26(C), 29(A), 33(B), 38(B)
ХОЖИАКБАР ФХ	201315147	1(A), 29(A)
ЧОРТОК тумани		
SOBIRJON MAXMUDJON MA'RUFJON	300113064	1(A)
ABDULXAMID SOBIRJON KOMOLIDDIN	300111257	1(A)
ЧУСТ тумани		
САВОБ КТХАФ	200065641	1(B), 11(B)
ЯНГИКЎРГОН тумани		
ДАРМОН НОМЛИ ХФ	200121674	1(A), 11(A), 20(A), 34(C)
НАВКЕНТ ХАМКОРЛИК МАСКАНИ МЧЖ	301056166	1(A), 17(B), 20(A)

САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ

Корхона номи	СТИР	Тегишривчи ўлкасизчи назорат қилувчи органлар
ОҚДАРЕ тумани		
OQDARYO TEMURBEK BARAKASI ХК	301370544	1(A), 11(A), 20(A)
БУЛУНГУР тумани		
ОДИЛБЕК-БОНУ ХК	300600036	1(B), 11(A)
ШОИРА ВОХИД КИЗИ ХФ	204577698	1(A)
КАТТАКЎРГОН ш.		
КУШЧИНОР ХК	201442464	1(A), 11(A), 17(B), 20(A)
ЕГ МОЙ ХЖ К-КЎРГОН ШАХАР	200720966	2(B), 9(B), 20(A), 22(C), 35(C), 38(B)
САМАРҚАНД ш.		
173-MEXANIZATSIYALASHGAN МЧЖ	200715045	1(B), 14(B), 20(A), 33(B)
SAYMON SILK MCHJ	301244842	1(B), 20(B)
САМАРҚАНДНОН ООО	201211554	1(C), 11(B), 17(B), 20(A), 22(B), 25(A), 38(B)
MARAKAND FOOD PRODUCT КК МЧЖ	204672066	1(B), 16(B), 17(B), 20(B)
129-AVTOKORXONA МЧЖ	201878199	1(A), 11(A), 20(A)
SAM. МУ ЭЛЕКТРОМОНТАЖ	200613283	1(B), 11(A), 20(A)
VAZIRA TRAVEL MCHJ	300066922	1(A)
АПТЕКА АХРОР	200790224	1(A), 11(A), 20(A), 34(C)
УНР-703 ДП	203047614	1(B), 20(A)
ALIRIZO RAHMATJON МЧЖ	206619096	1(B), 11(A)
SARBON TOUR МЧЖ	204130068	1(A), 11(A), 20(A), 40(C)
SU СТРОЙТЕРМОИЗОЛЯЦИЯ ООО	201208492	1(C), 2(B)
SAMARQAND MOREY SERVIS ШК	203975590	1(A), 20(A)
GOFUR XOJA BOBO МЧЖ	204207871	1(A), 20(A)
ШУХРАТ-Ш.М. ООО	202869422	1(A), 34(C)
SAMSERVISTEKOLOGIYA МЧЖ	200714134	1(B), 2(B), 20(A), 22(B)
SABINA S МЧЖ	202450329	1(B), 11(A)
HAQDOR TRANS МЧЖ	204702004	1(B), 20(B)
EGGS-BOX МЧЖ	205284722	1(B), 20(B)
ФУКАРО ИНШООТ КУРИЛИШ ДИСТАНЦ.	201804227	1(A), 37(C)
SHAXZODA SIFAT SAVDO MCHJ	301346114	1(B), 33(B)
CHOPONOTA GAZCHI SERVIS MCHJ	300029594	1(B), 17(B), 25(A), 33(B), 38(B)

Корхона номи	СТИР	Тегишривчи ўлкасизчи назорат қилувчи органлар
ЖОМБОЙ тумани		
LINZAKAPITAL LYUKS ХК	300544518	1(A)
JAMBAY TEX XORIJYI KOR. MCHJ	204756879	1(B), 11(A), 17(B), 20(B)
НЬЮ-САМ СП	201813682	1(A), 11(A), 25(A), 33(B)
ИШТИХОН тумани		
ТУРКИСТОН ЭЛИТА ПАХТА УХ	206080984	1(A), 11(A), 20(A)
КАТТАКЎРГОН тумани		
SARAF RIZANOV-N.R.V ХК	206166725	1(A), 17(B)
КЎШРАБОТ тумани		
QO'SHRABOT QURILISH SAVDO ХК	301637154	1(A), 11(A), 20(A), 25(A)
НАРПАЙ тумани		
MARDONOV SHAXBOZ NARPAY T. FX	204277160	1(A), 29(B)
ПАЙАРИК тумани		
SARDOR O'TKIR TRANS МЧЖ	300810922	1(A), 11(A), 25(A)
ПАСТАДАРГОМ тумани		
PASTDARG'OM MEVA-SABZOVOT	301468001	1(A)
URIN MUNISA QURUVCHI ХИТ КК	301376719	1(A), 20(A)
ПАХТАЧИ тумани		
МАВЛОНОВ РУСТАМ ХФ	204415090	1(A)
САМАРҚАНД тумани		
LAZZAT ROXAT FAYZ ХК	200972771	1(A), 11(A), 25(A)
MADADKOR SAXOVATI BARAKA УК	202427268	1(B), 11(A), 20(A), 25(A)
SHOXRUXJON SERVIS ХК	300544367	1(B), 20(A)
ТОЙЛОК тумани		
ЖАХОНГИРНОМЛИ ХК	203473780	1(A), 17(B), 33(B), 38(B)
УРГУТ тумани		
OMAD ISOBEK SERVIS ХК	301362174	1(B), 2(B), 20(B)
SHOMUROD G'OFUR OLTIN ZAMINI Ф.	300217812	1(A)
УРГУТ НАВОИЙ САВДО СЕРВИС МЧЖ	201420358	1(A), 11(A), 16(B), 20(A)

СУРХОНДАРЕ ВИЛОЯТИ

Корхона номи	СТИР	Тегишривчи ўлкасизчи назорат қилувчи органлар
ОЛТИНСОЙ тумани		
YLYS OYBOSHLAR ФХ	204887637	1(A), 29(B)
КОМИЛ ФХ	203790499	1(A), 29(B)
АНГОР тумани		
СУНАТ-ЙУЛДОШ ФХ	204462683	1(A)
ОХИСТА-АНГОР ХК	300974419	1(A), 11(A), 20(A)
БОЙСУН тумани		
АБДИЕВ ЧОРИ ФХ	204832673	1(A), 29(B)
ДАХБЕТ ИЧ ВАКТ САВДО КК	202305474	1(B), 11(A), 20(A)
ТЕРМИЗ ш.		
ХАСАН-УРАЛ-АБДУЛЛА ИТК МЧЖ	301086224	1(A), 20(A)
ЙУЛДУЗ-ХУСНИДДИН-ТЕРМИЗ ХК	300018474	1(B), 17(B)
ТАЙЕРАГОХ АЭРОПОРТ	200473514	20(B), 22(B)
ТАННО YAGONA ХК	301391265	1(A), 11(B), 17(B)
ХАНИФА НУР КТХФ	204709982	1(B), 11(A), 17(B), 20(A)
ХАМИДИЙ ЧФ	201990496	1(A), 11(A), 20(A)
ДЕНОВ тумани		
АЛПОМИШ ДАВРОН ХФ	204567719	1(A), 11(A), 20(A), 38(B)
АХМАДЖОН ХФ	201925345	1(A), 11(A), 17(B), 20(A), 33(B), 38(B)
ЖАРКЎРГОН тумани		
ЗАРХОЛ-ОНА ХФ	203455613	1(A), 11(A), 17(B), 20(A), 29(A), 38(B)
JARQO'RG'ON TOLA BAZASI МЧЖ	204661634	2(B), 33(B), 35(C)
ЗУЛФИЯ ФХ	203477221	1(A), 29(B)
КИЗИРИК тумани		
БАНДИХОН-ЙУЛБАРСИ ФХ	301510020	1(A), 29(A)
ТУРАЕВ БАХРОМ БОБОНАЗАРОВИЧ ФХ	206117294	1(A)
КУМКЎРГОН тумани		
ЙУЛДОШ УГЛИ УЛУГБЕРДИ КТХФ	204931843	1(A), 29(A)
БОЗОР ТУРОП УГЛИ КТХФ	204492243	1(A), 29(B)
МУЗРАБОТ тумани		
МУЗРАБОТ ТОЛА БАЗАСИ МЧЖ	204656765	2(B), 33(B), 35(C)
ТОКЧИ КЕНТАЛА ХК	206256755	1(A)
ХУДОЙБЕРДИЕВ ХАЙДАР ПОЛВОН ФХ	204797574	1(A), 29(B)
САРИОСИЕ тумани		
ХАСАНОБОД ДХ	201468108	1(A), 29(B)
МУКАММАЛ КУРИЛИШ ХК	200494970	1(A), 11(A), 20(A)
ТЕРМИЗ тумани		
ШОХРУХ-ХАЛҚОБОД ФХ	300942924	1(A)
ШЕРОБОД тумани		
УРИНОВ ТОШМАМАТ ФХ	205468151	1(A), 29(B)
ШҮРЧИ тумани		
БАХОДИРХОН ХФ	203393304	1(A), 11(A), 17(B), 20(A), 38(B)
ХОЛМАМАТ ПОЛВОН ХФ	203082983	1(A), 11(A), 17(B), 20(A), 38(B)

СИРДАРЕ ВИЛОЯТИ

Корхона номи	СТИР	Тегишривчи ўлкасизчи назорат қилувчи органлар
ГУЛИСТОН ш.		
АК САРРЕТ МЧЖ	301267251	1(A), 16(B), 20(B), 25(B)
САИДУРОД БАРАКА МЧЖ	301263598	1(A)
ОК ТЕРАК НУР БАРАКА ФАЙЗ МЧЖ	301213019	1(A), 20(A), 25(B)
ИНТЕР ФАЙЗ ХАМКОР МЧЖ	301234324	1(B), 20(A)
STAR HUMO NAMKOR S ИЧШК	205703129	1(A), 20(A), 25(B)
MO'JAZ-KO'RKAM-SARBON МЧЖ	301308484	1(A), 16(B), 20(A), 25(B)
ЯНГИЕР ш.		
СТАДИОН ООО	201896690	1(A), 11(A), 17(B), 20(B), 25(B)
QIYOFADOSH-YULDUZ ХК	300870248	1(A)
ГУЛИСТОН тумани		
ОЙКУН ОНА НИЯТИ ХСФ	205335752	1(A), 11(A)
МИРЗАБОБД тумани		
КИМЕ ВОСИТАЛАРИ БАЗАСИ ОТАЖ	201168529	1(B), 11(A), 17(B), 20(A), 29(A)
ШОХРУХ-ФОЗИЛ ТДА ХФ	206586392	1(A), 11(A)
САРДОБА тумани		
УММОН КУДРАТИ ХФ	301139046	1(A), 11(A), 16(B)
СИРДАРЕ тумани		
KAMOLOT-KELAJAK POYDEVORI STXK	300418094	1(B), 11(A), 20(A), 25(B)
SAVE MCHJ	301296819	1(C), 11(A), 16(B), 17(B), 20(A), 22(B), 25(A)

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ

Корхона номи	СТИР	Тегишривчи ўлкасизчи назорат қилувчи органлар
ОҚКЎРГОН тумани		
АБДУВАЛИ-ТЕМУР ФХ	300147188	1(A)
МУСУЛМОНЖОН ЙУЛДОШЕВ ФХ	300147765	1(A), 29(A)
БАХРОМ ФХ	202044681	1(A)
ОХАНГАРОН тумани		
TELOV TA'MINOT SAVDO МЧЖ	300785527	1(B), 11(A), 20(A)
НУРКЕН-БАТИР ФХ	203931227	1(A)
ВАТАНПАРВАР КК	200464865	1(A), 11(A), 20(A)
БУСТОНЛИК тумани		
БУСТОНЛИК ГИШТ ЗАВОДИ ШК	203058631	1(B), 11(B), 16(B), 17(B), 22(B), 25(B)
ХОЖИ-ОТА ХФ	203851477	1(A), 11(A)
OQTOSH SANATORIYSI МЧЖ	200441474	1(B), 11(B), 16(B), 17(B), 20(B)
БУКА тумани		
БУКА СУВ ОКАВА ШБ	203003827	1(A), 11(B), 17(B), 22(B)
SAIDZOXRIDDIN BARAKA PLYUS МЧЖ	301054042	1(B), 17(B)

Корхона номи	СТИР	Тегишривчи ўлкасизчи назорат қилувчи органлар
ОЛМАЛИК ш.		
JAVLONBEK-BIZNES-OMAD ХК	301411706	1(A), 20(A)
OLMALIQ LOLA ХК	300708858	1(A), 11(A)
TILLA G'ILDIRAK МЧЖ	300497609	1(B), 20(A), 25(B), 29(A), 33(B)
DIFUZA-BONU-SAVDO ХК	300262956	1(A), 11(A)
АНГРЕН ш.		
НАВРУЗ ООО	203420292	1(B), 11(A), 17(B), 20(B), 29(A), 33(B)
БЕКБОБД ш.		
SHAVKATJON-SAVDO-SERVIS ХК	30	

Корхона номи	СТИР	Тегирирувчи утказувчи назорат қилувчи органлар
ГАНЖ ХК	203024570	1(B), 17(B), 20(B), 33(B)
ХОНКА ДОН МАХСУЛОТЛАРИ ОАЖ	200429242	20(B), 22(B), 26(C), 35(C)
БОГИБЕК ЖОНИБЕК ФХ	206025267	1(A), 29(A)
ХИВА тумани		
HOTEL ASIA KHIVA MЧЖ	204559940	1(B), 11(B)
ИСЛОМБЕК МЕХР СЕРВИС МЧЖ	301222284	1(B)
ORIENT PROFIL MЧЖ	206110580	1(B), 20(B)
СОБУРЖОН ОТАЖАНОВ КК	204759787	1(A), 11(A), 20(A), 25(A)
ХИВА ЕДГОРЛИГИ МЧЖ	204845428	1(A), 11(A), 20(A), 25(A)
ШОБОТ тумани		
ШОБОТ РАЖАБ БОБО ФХ	205375846	1(B)
РУЗИМОВ КУРОЛ ФХ	203814878	1(A), 29(A)
ЯНГИАРИК тумани		
АЗАМАТ-САҲЪАТ ФХ	204486352	1(A), 29(A)
ЯНГИБОЗОР тумани		
ЭЛИНЗА ФИРМАСИ	202663553	1(A), 11(A), 20(A)

ТОШКЕНТ ШАҲРИ

Корхона номи	СТИР	Тегирирувчи утказувчи назорат қилувчи органлар
ОЛМАЗОР тумани		
RAVON QURILISH	301513959	1(B), 11(A), 20(A)
RASULOBOV	201608518	1(A)
QAMAY XF	201974809	1(A), 11(A), 17(B), 20(A)
MENAU TRADE MCHJ	301448975	1(B), 11(A), 17(B), 20(A)
RUNO PLASTIK MCHJ	301365415	1(B), 11(B), 17(B), 20(A)
TASHK. JAMMAX. TAMINOT SHXK	204981379	1(A), 11(A), 20(A)
AZIYA VEST LTD OOO	204693032	1(B)
AL-SAFINA XK	200650358	1(B)
BEKAS-FOOD MCHJ	201229744	26(C), 38(B)
AKMALJON-SURXON SAVDO	301416453	1(B), 11(A), 20(A)
AZ-ZOHIR MCHJ	301127243	1(B), 11(A), 20(A)
БЕКТЕМИР тумани		
IBRAHIM RUSTU USLU MCHJ	301507054	1(A), 11(A), 20(A)
SOCA-COLA ICHIM. UZB-LTD MЧЖ	200798458	20(B), 33(B), 38(B)
CHEN CHUN XF	200995521	1(B), 11(A), 20(A)
METALL INVEST FAYZ	207035619	1(A), 11(A), 20(A)
МИРОБОД тумани		
O'ZAGROSANOATLOIYINA MCHJ	207084147	1(B), 20(A)
93-MAXSUS TREST OAJ	201051492	6(B), 17(B), 20(A), 25(A)
FIKR-LOYINA MCHJ	204838768	1(A), 20(A)
ГОСКОМГЕОЛОГИЯ РУз	201272843	1(B), 20(A), 39(C)
NIGON UNIVERSAL MCHJ	207099318	1(B), 20(A)
KIM BYUNGGOO MCHJ	301378651	1(A), 20(A)
GETSIYA BUSINESS	301339518	1(C), 20(A)
O'YLXIZMATI UK	201227944	1(B), 17(B), 20(A), 25(A)
OL'TIN BOSH SAVDO MCHJ	301588311	1(B), 20(A)
UN-LID TRANS MCHJ	301350735	1(A), 20(A)
HANJIN CENTRAL ASIA MCHJ	301430604	1(A), 20(A)
ALIRIN PRODUCT MCHJ	301352391	1(B), 20(A)

*Тегирирувчилар бошланган сана - 2013 йил 1 ноябрь. Тегирирувчилар тугатилган сана 30 ноябрь.

Корхона номи	СТИР	Тегирирувчи утказувчи назорат қилувчи органлар
KAFOLAT-INVEST MCHJ	202081914	1(A), 20(A), 21(C)
AL ZAHNAWAS MCHJ	300845031	1(B), 20(A)
ELITE LEVEL GROUP MCHJ	206999678	1(A), 20(A)
МИРЗО УЛУГБЕК тумани		
PAXTAGIN-PNEVMO ДП	206996175	1(A), 20(A)
OLSOFT	201019245	1(A), 20(A)
TECHNOKONT	301681498	1(A), 20(A)
DIZAYN-KADIS	201962055	1(B)
TRI-S-AUDIT АУДИТОРСКАЯ ОРГ.	204722723	2(C)
KARTOGRAFIYA ICHDK	200523364	1(B), 20(A), 39(C)
TEX-ELEKTRO	202912733	1(B), 17(B)
SAYOHAT SERVIS PLYUS	301342705	1(A), 20(A)
NEW STYLE MEBEL	301277801	1(A), 11(A), 16(B), 17(B), 20(B)
MIR FARM SHIFO	206691833	1(C), 20(A), 34(C)
POLYGRAF TRADE	300697612	1(B), 20(A)
BIORITM INVEST	207090734	1(A), 20(A), 34(C)
RUTA-PRINT	203266800	1(C), 20(A), 22(B), 43(C)
MEZOKOM ZAGOTSERVIS OYTB	301342697	1(C), 20(A)
INTERFOODSERVICE	300570945	1(A), 20(A)
ELEMENT PLUS	301266507	1(B)
O'ZPAXTAMASH OAO	200522792	1(C), 2(B), 20(A), 21(B), 38(B)
MARHABO-NON	201070034	1(B), 11(A), 20(A), 25(B), 38(B)
S. LOLA	200520455	1(A), 20(A)
FURQAT BIZNES PLUS	300063927	1(C), 20(A)
TURON MEGA STROY	301693443	1(A), 20(A)
SHOT MASH	301440440	1(A), 20(A)
СЕРГЕЛИ тумани		
TOSHKENT XALKARO AEROPORTI	200640719	20(C), 22(C), 38(B), 39(C)
KARSTADT BIZNES	301118824	1(B), 11(A), 20(A)
TIB-ROD TRADE	301609204	1(A), 11(A), 20(A)
RAVON TRANS SERVIS	301093897	1(B), 6(B), 11(A), 25(A)
KAMKO	200642399	1(B), 6(B), 11(A), 15(B), 20(A)
MORGAN BRAVO LYUKS	206515163	1(B), 11(A)
ZOTLI MOLLAR MCHJ	203849184	1(B), 11(A), 17(B), 20(A)
TOSHRANGMETZAVOD XII OAJ	200638710	1(C), 2(B), 6(B), 17(B), 20(B)
EMIR PROGRESS	301380255	1(B)
УЧТЕПА тумани		
KOMILSHER SAVDO XK	205812239	1(A), 20(A)
VELOX PROGRESS MCHJ	301235742	1(B), 20(A)
ZULAYXO FAYZ XK	205073859	1(A), 11(A), 20(A)
RUSTAM OBOD XK	301343839	1(B), 20(A)
MIDO NISAB STAR MCHJ	301270534	1(B), 20(A)
FRATELLI INTERNATIONAL MCHJ	301359191	1(A), 20(A)
AUDIT-KANON MCHJ AF	201596012	2(C)
FAYZ KOMOL BARAKA SAVDO MCHJ	301358344	1(B)
SANS PAIR MCHJ	301344038	1(A), 20(A)
ALPOMISH O'QUV SPORT	300972279	1(A)
GOLD TRYUFFEL	301341460	1(A)
ХАМЗА тумани		
AZIZAXON AZIAXON QIZI OOO	301097504	1(A), 11(A)
ZAFARBEGIM SAVDO ЧП	300896705	1(A), 11(A), 20(A)

Корхона номи	СТИР	Тегирирувчи утказувчи назорат қилувчи органлар
QAXRAMON INTER SERVIS ЧП	301391123	1(A), 11(A), 20(A)
ZIRABULOQ SHALOLASI OOO	201862891	1(B), 11(A)
SEYSMO-SERVIS OOO	202101856	1(B), 11(A), 20(A)
SARKOR ENGINEERING OOO	300983534	1(B), 11(A), 20(A), 30(B)
IMPERIYA LYUKS SERVIS OOO	301047295	1(A), 11(A), 20(A)
TEGIRMON-NOVVOYXONA JIHOZLARI	200547262	1(B), 11(A), 20(A), 38(B)
ЧИЛОНЗОР тумани		
MIRFAR OOO	203488113	1(B)
ZEIGER IMPEX MCHJ	301706868	1(B), 20(A)
MANNEL ZIYO MCHJ MСП	300844524	1(B), 11(A), 20(A), 22(B)
ROYAL PLAST INDUSTRI MCHJ	300990240	11(A), 20(A)
XORAZM SHAKAR OAJ QK	202586539	9(C), 22(B)
TASHANTIKOR SIFAT MCHJ	300979481	1(B), 20(A)
BARNMAX PLYUS MCHJ	300905669	1(A), 11(A), 20(A)
DI IXLOS OOO	204242893	1(A), 11(A), 20(A)
TAKSOPARK-TAXXIZMAT MCHJ MСП	200805115	1(A)
ШАЙХОНХОУР тумани		
TINCHLIK-SKY XK	205277746	1(B), 11(A), 20(A), 22(B)
JORILLO-HOJI MЧЖ	204382087	1(A), 11(A)
LATIF-QURILISH MЧЖ	204664313	1(C), 20(A)
SHEDEVR GARDEN MCHJ	301717269	1(A), 11(A), 17(B), 20(A), 22(B)
ART BARAKA BIZNES XK	205117270	1(A), 20(A)
ELEPHANT PHARM MCHJ	207037963	1(C), 11(A), 20(A), 25(A), 34(C)
VI-VA TRAVEL MЧЖ	205203133	1(A), 6(B), 20(A)
AMIL CONSTRUCTION PLUS	301233967	1(B), 20(A)
SARBON GO'SHT-SUT SAVDO MЧЖ	301420315	1(B), 11(A), 20(A)
OMEGA-IMPEX MЧЖ	206927426	1(C), 20(A)
ЮНУСОБОД тумани		
ORIENT TECHNOLOGY MCHJ QK	301623426	1(C), 16(B), 20(A)
FRATELLI DI STILE MЧЖ	301338337	1(B), 20(A)
FARRO-FARNA TEKS MCHJ	301302248	1(A), 20(A)
AMIR AUDIT AT	205334944	2(C)
PARIZODA-NUR ЧФ	204805373	1(A), 11(A)
DIANA SERVIS QURILISH MCHJ	301343481	1(B), 20(A)
SAR SAJ BIZNES MCHJ	301304711	1(B), 11(A)
AZIAGAZ INVEST OOO	300955813	1(A), 20(A)
ЯККАСАРОЙ тумани		
O'ZKOMMAISHIYSAVDO OAJ	200616303	1(B), 20(A), 21(B)
AL-BIZNES-SERVIS MCHJ	203675498	1(B), 20(A)
ALLEPO-TRAVEL MCHJ	206780327	1(A), 11(A), 20(A)
KARAVAN GROUP MCHJ	300720654	1(C), 20(A)
INFOCOM.UZ MCHJ	203695290	1(B), 11(A), 20(A)
TECHNO MART MCHJ	206934552	1(C), 11(A), 20(A)
VAGREST-SERVIS SHK	301254237	1(B), 11(A), 20(A)
TTMZ MCHJ	200626623	1(B), 17(B), 20(A), 25(B), 38(B)
ASIA DIESEL SERVICE MCHJ	301068071	1(C), 20(A)
AL-VAIR MCHJ	204234998	1(B), 20(A), 43(C)

Манба: "Солиқ инфо" газетасининг 24.10.2013. йилдаги 43 (147)-сони.

ХҲЖАЛИК ҲУҚУҚИ

**ТАДБИРКОРЛАР УЧУН ҚАТЪИЙ ҚОИДА:
РАҚОБАТЧИНИ ЯРАТМА**

Бизнинг МЧЖ иштирокчиларидан бири жамиятимиз амалга оширадиган худди шундай фаолият билан шуғулланадиган юридик шахсни барпо этди. Уни ана шу асосда бизнинг МЧЖ иштирокчилари қаторидан чиқариш мумкинми?

Дмитрий В.

– Иштирокчи худди шундай иқтисодий фаолият турларини амалга оширувчи юридик шахс барпо этганлигига асосланиб уни МЧЖдан чиқариш **ноқонунийдир**.

Амалдаги қонун ҳужжатларининг меъёрларидан келиб чиққанда, МЧЖ иштирокчиси томонидан жамиятнинг худди шундай иқтисодий фаолият турларини амалга оширувчи юридик шахсни ташкил этганлиги далили уни жамиятдан чиқариш учун асос бўла олмайди. "Масъулияти чекланган ҳамда кўшимча масъулияти жамиятлар тўғрисида"ги Қонун (6.12.2001 йилдаги 310-II-сон Қонун, бундан кейин – МЧЖ тўғрисидаги Қонун) ўз мажбуриятларини қўпол тарзда бузган ёхуд ўзининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) билан жамиятнинг фаолият кўрсатишига имкон бермаётган ёки уни жиддий тарзда қийинлаштирадиган иштирокчини жамиятдан суд тартибда чиқариш мумкинлигини назарда тутди. МЧЖ тўғрисидаги Қонуннинг 8-моддасига кўра жами улушлари жамият устав капиталининг камида 10 фоизини ташкил этадиган жамият иштирокчилари иштирокчининг жамиятдан чиқарилишини талаб қилишга ҳақлидирлар.

МЧЖ иштирокчиларининг мажбуриятлари МЧЖ тўғрисидаги Қонуннинг 9-моддасида келтирилган. Унга кўра жамият иштирокчилари МЧЖ тўғрисидаги Қонунда ва жамиятнинг таъсис ҳужжатларида назарда тутилган тартибда, миқдорда ва муддатларда ҳисса кўшишлари керак. Улар жамият фаолияти тўғрисидаги сир тутилиши талаб қилинган ахборотни ошкор қилишлари тақиқланади. Таъсис ҳужжатларида жамият иштирокчиларининг бошқа, кўшимча мажбуриятлари ҳам назарда тутилиши мумкин. Шубҳасиз, жамият иштирокчиси томонидан сизнинг МЧЖга ўхшаш худди шундай

иқтисодий фаолият турларини амалга оширувчи бошқа юридик шахсни барпо этиш жамият иштирокчисининг мажбурияти эмас, балки ҳуқуқидир. Албатта, агар бундай тақиқ таъсис ҳужжатларида белгиланмаган бўлса, бу қоида амал қилади. Агар бундай ҳаракатлар жамият устави билан белгиланмаган бўлса, улар МЧЖ иштирокчисининг ўз мажбуриятларини қўпол тарзда бузиши деб қаралиши ва уни жамият иштирокчилари қаторидан чиқариш учун асос ҳисобланиши мумкин эмас.

Жамият иштирокчисининг жамият фаолият кўрсатишига имкон бермаётган ёки уни жиддий тарзда қийинлаштирадиган ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги)га қўпинча жамиятнинг барча иштирокчилари яқдиллигини талаб қиладиган масалалар бўйича қарор қабул қилишдан маҳрум қилиб, жамият иштирокчиларининг умумий йиғилишида иштирок этишдан узрли сабабларсиз мунтазам тарзда бўйин товлаш киритилади. Бироқ жамият иштирокчиси томонидан худди шундай товарлар ишлаб чиқарувчи ёки хизматлар кўрсатувчи юридик шахсининг барпо этилиши ўзи иштирокчи бўлган жамият фаолиятини қийинлаштириши мумкин.

Бунинг устига, агар жамият иштирокчиси МЧЖнинг мижозлар базасидан фойдалана бошласа ёки мижозларни ўзига "оғдирса", сир сақланадиган ахборотдан фойдаланиб, МЧЖ контрагентлари билан янада фойдали шартларда контрактлар тузса ва бошқа шу каби ҳаракатларни амалга оширса, бундай ҳолларда иштирокчининг ҳаракатларини МЧЖ фаолиятини қийинлаштирувчи ҳаракат деб қараш мумкин. Ана шунда мазкур иштирокчи МЧЖдан чиқарилиши керак.

Елена ЕРМОХИНА,
эксперт-юристимиз.

ЭЪЛОН

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 3 июлдаги 327-сонли қарори ҳамда Тошкент шаҳар ҳўжалик судининг 18.10.2013 йилдаги ҳал қилув қарорларига асосан иловада келтирилган корхоналар тугатилмоқда.

Мазкур корхоналарнинг думалоқ муҳр ва бурчак тамгалари, шунингдек давлат рўйхатига олинганлиги тўғрисидаги гувоҳномалари ва барча таъсис ҳужжатларининг асл нусхалари бекор қилинади. Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб 2 ой давомида Юнусобод тумани ҳокимияти қошидаги махсус тугатиш комиссияси томонидан қабул қилинади. 2 ой мобайнида даъво билан Тошкент шаҳар махсус тугатиш комиссиясига муурожаат қилинмаган ҳолда корхоналар белгиланган тартибда давлат реестридан чиқарилади. Тел: 234-10-29.

Тошкент шаҳар ҳўжалик судининг 18.10.2013 йилдаги ҳал қилув қарорларига асосан Юнусобод туманидаги тугатилган корхоналар рўйхати:

№	СТИР	Корхона номи	Ҳўжалик суди қарори рақами
1	203978373	SABOT-SAVDO	10-1304/17118
2	302396352	DJURAXON-IRODA FAYZ	10-1304/17117
3	301179203	BARAKA BIZNESS MEBEL	10-1304/17116
4	301145491	WOOD METALL PLASTIK	10-1304/17115
5	302302096	MUHAMMAD SHOHRIX SERVIS	10-1304/17114
6	302190942	BAHTIVOR-QO'G'OLZARI	10-1304/17113
7	301846734	ZIP SERVIS PLYUS	10-1304/17112
8	203431635	KAMALA BIZNES	10-1304/17111
9	302186369	RUSTAM ABDUVALIEVICH	10-1304/17110
10	301264564	YASAR INSAAT/YASHAR INSHAAT	10-1304/17109
11	207111563	HASAYIN-HUSAYIN AVTO SERVIS	10-1304/17108
12	301644470	MEDIA STREAM	10-1304/17107
13	205221404	KOMSISTEM IMPEX	10-1304/17106
14	206458417	KUSHAN-TURIZM	10-1304/17134
15	302438924	NAZIYA BARAKA SERVIS	10-1304/17133
16	205782450	DIANE-FORTUNA	10-1304/17132
17	302199938	MYCOLOGY AGRO	10-1304/17131
18	302138560	KAMILA-TOUR	10-1304/17129
19	301875073	SMART EXCLUSIVE SERVICE	10-1304/17128
20	300850786	ENERGO SPRMP	10-1304/17127
21	301588446	KULAKOV SYSTEMS	10-1304/17126
22	202949156	AL-AKBAR	10-1304/17125
23	300117264	ALKOM INVEST	10-1304/17124
24	301192251	BRAND DRINK	10-1304/17135
25	301504827	SALOVAT SAVDO	10-1304/17105
26	207150627	DOVON OT-TRANS	10-1304/17104
27	300741479	MSA-BIZNES	10-1304/17103
28	301356687	ALIMBEK-AMIN	10-1304/17102
29	300978312	SHIRIN-AFRUZ	10-1304/17101
30	204956455	DD-SHKET	10-1304/17100
31	302061460	CELEBRATIONS	10-1304/17099
32	207096227	HAQIQIY ULGURJI SAVDO	10-1304/17098
33	301417095	SARDOR FAYZ BARAKA	10-1304/17151
34	202989510	PNU QURILISH	

СУД УЧУН БАҲОЛАШ

СУД ЭКСПЕРТЛАРИНИ ГАРОВ ВА ИПОТЕКА БИЛАН БОҒЛИҚ СУД НИЗОЛАРИ ДОИРАСИДА ЖАЛБ ЭТИШ

1-бетда "Ипотека тўғрисида"ги Қонунда баҳолаш қиймати тушунчаси мавжуд эмас. Бироқ, ушбу Қонуннинг қоидаларига кўра ипотека нарса баҳоланиши мумкин ва керак ҳам. Шунингдек "Баҳолаш фаолияти тўғрисида"ги Қонунда кўчмас мулкдан гаров сифатида фойдаланганда унинг объектини баҳолаш мажбурийлиги назарда тутилган.

Гаров объектининг қиймати одатда гаровга қўювчи билан гаровга олувчи ўртасидаги келишув билан белгиланади. Агар мол-мулк кимошди савдосида реализация қилинганда ипотека шартномаси тарафлари ўртасида гаров объектининг бошланғич сотув нархи тўғрисида низо юзага келса, у суд томонидан белгиланади.

Банк ёки бошқа кредит ташкилотининг ҳисобидан харид қилинган уй-жойлар ва квартиралар ипотекаси энг кенг тарқалган ипотека ҳисобланади ва шу боис у суд амалиётида учрайдиган низоларнинг энг кўпини ташкил этади. Кўчмас мулк гарови (ипотекаси) шартномасидан келиб чиқадиган низолар ғоятда кўп қиррали низолар ҳисобланади ва уларнинг ҳар бирини ҳал қилаётганда судлар нафақат тарафларнинг ҳуқуқий муносабатларини тартибга солишга йўналтирилган қонун меъёрларига, балки Ўзбекистон Республикаси турли кодексларининг умумий ва махсус меъёрларига ҳам амал қиладилар.

"Ипотека тўғрисида"ги Қонун судни объектининг гаров қийматига тенг бўлган бошланғич сотув нархини белгилашга мажбур қилмайди. Бошланғич сотув нархини белгилашда суд қандай мезонларни қўллаши кераклигини ҳам қонун аниқлаштирамайди, шу боис суд амалиётида мазкур масалани ҳал этишга турлича ёндашувлар мавжуд.

Бъзи судлар бошланғич сотув нархини тарафлар илгари ипотека шартномасини тузиш чоғида келишилган қийматдан (гаров қиймати) келиб чиқиб белгилайдилар. Мазкур ёндашув муҳолифлари шартнома тузилган вақтдан бошлаб мол-мулк қиймати ўзгариши — ошиши ёки камайиши мумкин, бу эса, шубҳасиз, ипотека шартномаси субъектларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларининг бузилишига олиб келиши мумкин деган фикрни ёқлайдилар. Бошқалар эса бошланғич сотув нархини баҳоловчи ёки суд эксперти судга даъво тақдим этилган санада ёки ундирувчи гаровдаги мол-мулкка қаратиш тўғрисида ҳал қилув қарори чиқарилган санада ўтказган баҳолаш натижалари бўйича белгилайдилар.

Фикримизча, иккинчи ёндашувни тўғрироқ деб топиш керак.

Амалиётдан мисол келтирамиз. Тошкент шаҳар фуқаролик ишлари бўйича Шайхонтоҳур туманларо судининг ҳал қилув қарори билан банкнинг жавобгар ОАЖга нисбатан даъвоси банк фойдасига қондирилди.

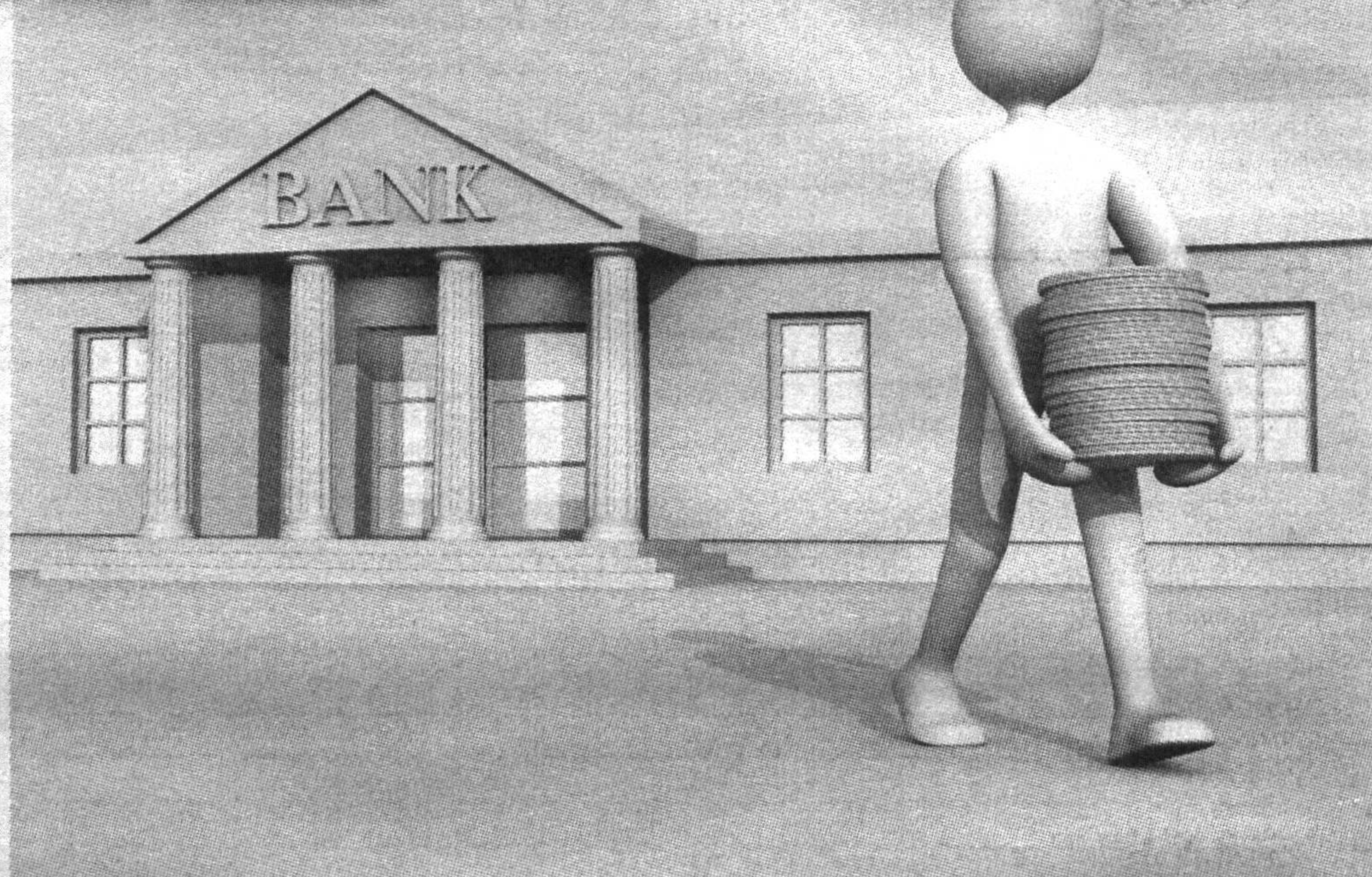
Бошқа ҳолатлардан ташқари ундирув гаров шартномаси бўйича гаровга қўйилган маъмурий бинога ва у жойлашган ер участкасини ижарага олиш ҳуқуқига қаратилди. Биринчи инстанция суди объектни реализация қилиш усулини кимошди савдоси деб белгилаб, бошланғич сотув нархини 19 200 000 сўм (шартнома бўйича гаров нархи) қилиб қайд этди.

Апелляция шикоятда жавобгар бинонинг бошланғич сотув нархини белгилаш қисмида суднинг ҳал қилув қарорига рози бўлмади ва суд уни кўриш пайтида объектнинг қийматини мутахассиснинг иш материалларида мавжуд бўлган 94 941 077 сўм қилиб белгиланган нархга мувофиқ белгилаши кераклигини кўрсатди. Жавобгар ўз норозилигини шартнома тузилган пайтдан бошлаб гаров объектининг қиймати ошганлиги, шу боис гаров нархини қабул қилиб, суд иш бўйича тарафнинг фикри бўйича, унинг мулк ҳуқуқларини очиқдан-очиқ бузганлиги билан асослади.

Апелляция инстанцияси судининг қарори билан биринчи инстанция судининг ҳал қилув қарори ўзгартирилди. Гаровдаги мол-мулкнинг бошланғич сотув нархи уни реализация қилиш чоғида 94 941 077 сўм қилиб, яъни мутахассис ҳисоботида белгиланган нарх бўйича белгиланди. Банк жавобгарнинг далиллари ва суднинг ҳал қилув қарорига қўшилмади, ўзининг норозилигини баҳоловчи белгилаган қийматнинг таъсия тусдалиги ва суд учун мажбурий эмаслиги билан асослади (бу нарса "Баҳолаш фаолияти тўғрисида"ги Қонун ва баҳоловчининг ўз ҳисоботидан келиб чиқади).

Сўнгра ишни кассацион назоратда кўришда Х.Сулаймонова номидаги Республика суд экспертизаси маркази (РСЭМ)да суд-баҳолаш экспертизаси тайинланди ва ўтказилди.

Баҳолаш экспертизасининг натижалари бўйича низолашилаётган объектнинг бозор қиймати кимошди савдосига қўйилган пайтда 65 800 245 сўмни ташкил этган. Кассация инстанцияси суд ҳайъатининг ҳал қилув қароридан келиб чиқадиги, низолашилаётган кўчмас мулк объектининг бозор қийматини экспертиза томонидан белгиланганидан бошқача миқдорда белгилашни тасдиқлайдиган далиллари жавобгар тақдим этмаган. Суд эксперт хулосасига Фуқаролик процессуал кодексининг 67-моддаси қоидаларига кўра баҳо берган. Экспертнинг мазкур хулосасини қайта баҳолаш учун асосларни суд ҳайъати топмади. Аризачининг суд гаровдаги мол-мулкнинг бошланғич сотув қийматини реал бозор нархидан келиб чиқиб белгилаш кераклиги тўғрисидаги важи ҳам рад этилди. Апелляция инстанциясининг ҳал қилув қарорини бекор қилиш учун асос топмаган суд ҳайъатининг ҳал қилув қарорида гаров объектининг 65 800 245 сўмлик эксперт баҳоси қабул қилинди.

Баҳолаш ҳамжамиятида ва бошқаларда ҳам суд-баҳолаш экспертизасига жалб этиладиган, давлат суд-экспертиза муассасасининг мутахассиси бўлмаган шахс (масалан, баҳоловчи) экспертиза ўтказаятганда фақат баҳолаш фаолияти тўғрисидаги қонун ҳужжатларига амал қилиши ва эксперт хулосаси сифатида объектни баҳолаш тўғрисида ҳисобот тақдим этиши керак деган хато фикр анча кенг тарқалган.

Ҳолбуки судлар олдида нафақат кўчмас мулк объектларини баҳолаш чоғида амал қиларидиган ўзига хос баҳолаш тушунчаларини таърифлаш, балки баҳолашни ўтказаятганда процессуал меъёрларга риоя этиш зарурати туради. Бундан эса экспертлар фақат баҳолаш фаолияти тўғрисидаги қонун ҳужжатларига амал қилиб чиқарган эксперт хулосаларининг асослиги хусусида шубҳалар келиб чиқиши мумкин, бу эса, ўз навбатида, баҳоловчининг ҳисоботини иш бўйича исбот-далил деб қабул қилмасликка асос бўлиши мумкин.

Амалиётда банк томонидан гаров Анархи миқдоридан кимошди савдосида реализация қилиш учун бошланғич сотув нархини белгилаган ҳолда ундирувчи гаров (ипотека) шартномаси бўйича гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш тўғрисидаги талабни баён этиш билан бир вақтда кредит линияси шартномасини бекор қилиш тўғрисида даъволар тақдим этиладиган ишлар учраб туради. Қарз олувчилар, хоҳ жисмоний, хоҳ юридик шахслар бўлсин, ўз томонларидан қўйилган талабларни кўпинча ҳажман мувофиқ келмайдиган ва асосланмаган талаблар деб ҳисоблашади. Ва кўпчилик ҳолларда гаровга қўювчи билан гаровга олувчи ўртасида бундай низолар борлиги муносабати билан судлар томонидан баҳолаш ташкилотларида гаров объектининг бозор нархини аниқлаш бўйича экспертизалар тайинланади.

Сўнгра мутахассис бозор нархини белгилайди ва судга баҳолаш тўғрисида ҳисобот тақдим этади. Банкнинг натижалари билан танишганидан кейин ипотека объектининг бозор қийматини белгилаш чоғида эксперт (баҳоловчи) томонидан мазкур кўчмас мулк объекти жойлашган ер участкасининг ижара ҳуқуқи қиймати ҳисобга олинмаганлиги муносабати билан қўшимча экспертиза

тайинлаш тўғрисида илтимоснома тақдим этади. Бироқ амалиётда банкдан кредит олинаётганда мол-мулк гарови белгиланади ва қарз олувчининг қўшимча экспертиза тайинлашга эътирозлари ҳақли деб ҳисобланади, чунки ер участкасига бўлган ҳуқуқ гаров объекти ҳисобланмайди ва унинг қиймати, тегишинча, ҳисобга олиниши керак эмас. Суд бундай важларга рози бўлиши мумкин. Қайд этиб ўтаемизки, қўшимча экспертиза тайинлашни рад этиш мутахассисларнинг баҳолаш тўғрисидаги ҳисоботлар тарзида расмийлаштирилган хулосаларида, экспертиза ўтказилаётганда процессуал талабларни жиддий бузишларга йўл қўйилиши мумкинлиги ҳолатида фақат банкнинг важлари етарлича ишонарли шакллантирилмаганлиги билан боғлиқ бўлиши мумкин.

Шу сабабли бундай вазиятда низоининг қарз олувчи фойдасига ҳал этилиши камдан-кам учрайдиган ҳолдир.

Амалиётнинг кўрсатишича, фақат баҳолаш фаолияти тўғрисидаги қонун ҳужжатларини қўллашга асосланган баҳоловчининг эксперт сифатида жалб этиш экспертиза ўтказиш тўғрисида илтимоснома тақдим этиладиган тараф учун қўшимча хатарларга сабаб бўлиши мумкин. Шу жиҳатдан олганда суд экспертнинг аниқ белгиланган процессуал мақоми билан бирга процессуал қонунчилик қоидаларига қатъиян асосланувчи суд экспертизаси, шубҳасиз, исбот-далиллаш аҳамиятининг даражасига кўра очиқдан-очиқ афзалликларга эгадир.

Суд экспертнинг малака ва тажрибаси одатда нафақат суд ўртага қўйган масалалар юзасидан асосли жавоб бериш, балки зарурат туғилганда тадқиқот ўтказиш учун ахборот олишнинг процессуал усуллари билан фойдаланиш имконини ҳам беради. Шу сабабли, фикримизча, нафақат кўчмас мулкни баҳолаш бобида махсус билимларга эга бўлган, балки суд экспертизаси соҳасида махсус маълумот олган экспертнинг жалб этиш судларда гаровдаги мол-мулкни баҳолаш муаммоларининг мақбул ечими бўлади. Бу эса кўчмас мулк гарови ва ипотека билан боғлиқ низолар бўйича суд муҳокамаларининг объектив бўлишини кафолатлашга имкон беради.

Рамиль МУСАГИТОВ,
Х.Сулаймонова номидаги РСЭМ СТТЭ бўлимининг давлат суд эксперти.

Иқтисодий-ҳуқуқий газета

НОРМА МАСЛАХАТЧИ

ҲУҚУҚ
СОЛИҚЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ

ТАЪСИСЧИ "Norma Hamkor" МЧЖ

Газета 2006 йил 26 декабрда
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот
агентлигида рўйхатга олинди.
Рўйхат рақами 0074.

БОШ МУҲАРРИР
ФАРҲОД ҚУРБОНБОВ
ТАҲРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
100105, Тошкент ш.,
Миробод тумани,
Таллимаржон кўч., 1/1,
Тахририят тел. 283-44-27
Обуна бўлими тел. 200-00-30
E-mail: gazeta@norma.uz,
normapress@mail.ru,
www.norma.uz
Нашр учун масъул:
Нодир Алимов

Муаллифлар фикри доим ҳам тахририят нуқтаи назарига мос келмавермайдиги.
Тахририят муштарийлар билан ёзишиб туриш имкониятига эга эмас.
«Норма маслахатчи»да эълон қилинган материалларни тўлиқ ёки қисман кўчириб босиш, электрон ва бошқа манбаларда кўпайтириш, тарқатишга фақат «Норма» газеталари бирлашган тахририяти» МЧЖ билан тузилган шартнома асосида йўл қўйилади.

Газета ношир – "Norma" МЧЖнинг компьютер базасида терилди ва саҳифаланди
(Тошкент ш., Миробод тумани, Таллимаржон кўч., 1/1).
Индекс – 186 Буюртма 1231 Агади 2140. Баҳоси келишилган нархга
Газета А3 ҳажмида, 2 шартли босма табақда чоп этилди.
Газета 2013 йил 28 октябрда соат 17.30 да топширилди.
ISSN 2010-5223